Published and distributed under Permit (No. 739) authorized by the Act of October 6, 1917 on file at the Post Office of Boston, Massachusetts. By order of the President A. S. Burleson. POSTMASTER GENERAL.

Tel. So. Boston 2408.

SANDARA

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SANDAROS LAIKRAŠTIS

The Lithuanian Weekly "SANDARA" Published by the Lithuanian National League of America.
K. J. PAULAUSKAS
Sec'y and Business Mgr.
YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
In the United States $2.50
To Foreign Countries $3.00
"SANDARA"
327 E Street, Boston 27, Mass.

KAINA 5 CENTAI.

No. 21 So. Boston, Mass., Gegužės (May) 24 d., 1923m. Metai X

Rinkimų Pasekmės Lietuvoje

SOCIALISTŲ SUVAŽIAVIMAS

Russijos Monarchistai Pradeda Drąsiau Veikti

SUDEGĖ 71 ŽMOGUS.

Bonar Law Rezignavo

STREIKUOJA 6000 KURPIŲ.

RINKIMŲ PASEKMĖS LIETUVOJE.

"Eltos" pranešimu Lietuvos Seimo apytikriai daviniai yra tokie:

Ukininkų Sąjunga	14
Krikščionių Demokratų	14
Darbo Federacijos	12
Liaudininkų	15
Soc-Demokratų	9
Mažumos	14

L. I. B.

Kadangi Ukininkų Sąjunga, Krikščionys Demokratai ir Darbo Federacija yra viena ir ta pati klerikalų partija, tad pagal šį "Eltos" pranešimą klerikalai turėtų 40 balsų iš 78, t. y. jų butų absoliutė didžiuma.

Vienok "Vienybė" gavo nuo savo korespondentų kabelį, kuris nuo klerikalų atima vieną atstovą ir vieną prideda valstiečiams (liaudininkams). "Vienybės" kablegramos paduodamos tokios rinkimų pasekmės:

Krikščionių 39,
Valstiečių 16,
Mažumų 14,
Socialdemokratų 9.

Jei šis "Vienybės" paduotas rinkimų rezultatas yra teisingas, tai išeitų, kad klerikalinės partijos turės 39 atstovus ir ne-klerikalinės 39, taigi klerikalai neturės kaip neturėję absoliutės didžiumos ir jie padarydami Lietuvai kelis milijonus litų išlaidų, su naujais rinkimais tik nuskriaudė šalį, nė sau naudos nepadarydami.

SOCIALISTŲ SUSIVAŽIAVIMAS.

NEW YORK. Vienuoliktame susivažiavime Amerikos Socialistų partijos yra priimta rezoliucija, reikalaujanti iš Kongresso, kad išmestų iš Augščiausiųjų Teisėjų Taftą, nes jis imąs iš Carnegie'o fondo $10,000 metinės už kažkokius pasitarnavimus, tad negalįs buti vyriausiuoju teisdariu.

Tame pačiame susirinkime kalbėjo žydų socialistų laikraščio "Forwarts" redaktorius Abraham Cohen apie bolševikus. Leniną Cohan'as išvadino "moraliu ir fizikiniu nenusisekėliu," gi Trockį tuščiu barškalu, nors nuoširdum.

RUSSIJOS MONARCHISTAI ATGIJO.

PARYŽIUS. Monarchistų susivažiavimas išleido programą, kaip atvesti Russiją į "normales" vėžes, t. y. sugrąžinti monarchiją. Bet "didysis kunigaikštis" Nikalojus iki šiol neapsiėmė stoti pryšakyn monarchistinio judėjimo. Markov'as pareiškė, kad raudonoji armija suloš svarbią rolę prie atstatymo monarchijos. Kitos programo dalys: atstatymas pravoslavų bažnyčios su pirmesnėmis jos teisėmis, atstatymas senų rubežių — viskas kad butų po senovės, tik iš ukininkų neatimti žemės, kurią jie dabar yra įgiję.

71 ŽMOGUS sudegė.

CAMDEN, S. C., geg. 18 d. Netolimoj mokykloj parengė mėgėjų perstatymą. Kaszin kaip atsiradus ugnelė tuo apėmė visą medinę mokyklą ir persikėlė ant artimų triobų. Ugnelėje ir panikoje žuvo 71 žmogus.

BONAR LAW REZIGNUOJA.

LONDONAS, geg. 20 d. Andrew Bonar Law, Anglijos ministerių pirmininkas, nusiuntė karaliui raštu rezignaciją, nes jo sveikata esanti menka — serga, tad pats negali įteikti nė rezignacijos.

Karalius nesiskubina paskirti kito premiero. Didžiuma mano, kad premieru bus paskirtas Baldwin, nors yra galimybės patekti į premierus ir šiems: Balfour, Derby ir Curzon. Premieras tikrai bus paskirtas iš konservatyvų.

STREIKUOJA 6000 KURPIŲ.

BROCKTON, Mass., geg. 21 d Šiandie čeverykų dirbtuvių streikierių skaičius daaugo iki 6000 ir manoma, kad netrukus prisidės da keli tukstančiai streikierių. Nors šiandie beveik visos dirbtuvės da dirba, bet kad streikuoja kirtikai, pakuotojai ir užbaigėjai, tai visose darbas yra sutramdytas. Kiti skyriai balsuos apie streiką.

BROCKTON, geg. 21 d. Streikieriai turėjo susirinkimą, kuriame tarėsi sudaryti naują uniją. Pagązdinimai iš "Boot and Shoe Workers' Union" su uždėjimu bausmių ir suspendavimo nenugązdino streikierių, kurie žada įsteigti naują uniją.

LENKIJA NEPRIIMTA Į RUSŲ PARODĄ.

MASKVA. Parodos komitetas išsprendė, kad negalima priimti Lenkijos į Visos Russijos Ukio parodą, nes Lenkija visaip intriguoja prieš Russiją ir patį dalyvavimą parodoje nori padaryti intrygų vieta.

GRAIKIJA RENGIASI PRIE KARĖS.

LAUSANNE, geg. 21 d. Jei Turkija grumoja kare už atlyginimą, kurio ji reikalauja iš Graikijos, tai Graikija priims karę —taip pareiškė šiandie Graikijos užsienių ministeris Alexandris. Graikijos delegatai, jis pareiškė, bus atšaukti šią sąvaitę iš Rytų Konferencijos, jei Turkija reikalaus iš Graikijos atlyginimo. Reiškia — Graikai vėl gali susiremti su Turkais naujoje karėje.

SUSTREIKAVO 42,000 VOKIEČIŲ ANGLIAKASIŲ.

ESSEN, geg. 21 d. Dortmundo srityje sustreikavo angliakasiai septyniose kasyklose, reikalaudami pakėlimo mokesnies.

VOROVSKIO LAIDOTUVĖS.

MASKVA, geg. 20 d. Šiandie čia laidojo Vorovskį, užmuštą Šveicarijoje. Laidotuvės buvo labai iškilmingos, ir jose dalyvavo apie 250,000 žmonių.

LIETUVAI PAGRAŽINTI FONDAS.

VAŠINGTONAS, V, 15 d. (L. I. B.) Lietuvai pagražinti Draugija yra įsteigusi "Lietuvai Pagražinti Fondą," kurio tikslas yra rinkti aukas Lietuvos istorinėms vietoms atgaivinti.

Kam iš lietuvių nerupi, kad jų prabočių palikimai butų atgaivinti, prižiurėti ir pagerbti? Todėl neabejotinai, kad tas gražus sumanymas susilauks visuotino pritarimo Amerikos lietuvių visuomenės.

Laikinai aukas į tą Fondą priima kun. J. Tumas, Lietuvai Pagražinti Draugijos pirmininkas jo adresas yra: kun. J. Tumas, Vytauto Bažnyčia, Kaunas, Lithuania.

4 MILIJONAI VAIKŲ BADAUJA.

Maskva. Priskaitoma į 4,000,000 rusų vaikų — našlaičių, kuriems reikia pagelbos, neįskaitant į tai 1,500,000 bado perbaigtų ukininkų ir bedarbių darbininkų.

Viršaus milijono tų vaikų patalpinta vaikų prieglaudose, apie trys milijonai gauna pagelbos nuo valstybinių įstaigų ir iš užrubežės, bet dar yra suvirš pusantro milijono vaikų, kuriems iki kol nėra iš niekur pagelbos.

GRUMOJIMAS VOKIEČIAMS.

BERLYNAS, geg. 18 d. Iš Dusseldorfo į čia pranešama, kad prancuzų Ruhr'o okupacijos komandierius išleido įsakymą visiems geležinkelių darbininkams, kad į 48 valandas grįžtų į darbą. Nesugrįžusieji visi busią išvyti.

BOMBA AMERIKOS KONSULATE.

MEXICO, geg. 18 d. Name, kuriame gyvena Amerikos konsulas Meksikai, buvo išsprogdinta bomba. Sprogimas nieko neužmušė. Konsulas gyvena ant antro aukšto, gi sprogimas buvo žemai. Laikraščiai rašo, kad bombą padegė kas nors, kam nepatinka ilgas nesusiderėjimas Suv. Valstijų su Meksika.

Vėliau Meksikos atstovas Amerikoje paskelbė, kad bomba sprogo ne Amerikos konsulo name, tik tulo advokato konceliarijoje, kuri nors yra tam pačiam name, bet prie kitos gatvės.

LAIVAS SUDUŽO.

Trepassy, N. F., geg. 21 d. Laivas "Marvale" susidaužė ant akmenų Cape Freel. Jurininkai ir 436 pasažieriai laimingai išvežti ant kranto.

LIETUVOS ŽINIOS

KAUNAS

Ministerių Kabinetas IV. 23 d. nutarė:

1) Nuo š. m. balandžio 1 d. nustatyti visiems valstybės tarnautojams ir valdžios dirbtuvių dieniniams darbininkams vaikų priedo po 10 litų kas mėnuo. Vaikų priedas už kiekvieną vaiką ligi 14 metų amžiaus.

2) Visiems valdžios dirbtuvių dieniniams darbininkams, kurie yra ištarnavę vienoje įstaigoje ne mažiau, kaip vienus metus, duoti po 2 sąvaiti atotogų su dieninio mokesčio atlyginimu.

3) Duoti visiems valdžios dirbtuvių darbininkams medicinos pagalbą nemokamai.

4) Patvirtinti akcinių bendrovių "Chermon," "Lomiai," "Minija" ir Lietuvos Amerikos audimo akcinės bendrovės įstatų projektus.

NAUJA FORMA MILICIJAI.

Iš užsienio laukiama naujos medžiagos naujai milicijos formai siuti.

("L. Uk.")

VAILOKAITIS SEIMO GALVA

Bolševikų Berlyno dienraštis "Nekanune" Nr. 319 atspausdino iš Kauno korespondenciją, kurioj tarp kitko rašo: "Keletas stambiųjų kapitalistų (su buvusiu kunigu Vailokaičiu — dabar gi bankininku ir Seimo galva — priešakyj, kurio rankose yra 15 milijonų litų, t. y. ¼ viso litų fondo) suėmė į savo rankas visą ekonominę ir politinę valdžią..." "Reakcija parėjo rubežius... Miestuose kiekvienai 10 gyventojų 1 šnipas... Spauda už mažiausią kritiką smarkiai baudžiama... Net ramus socialistai liaudininkai pakliuna į vaišingus kalėjimus..."

BIAURYBĖ GRAŽIOJE VIETOJE.

Miesto Valdyba susirupino miestą gražinti: kur tik eini vis matai medelius sodinant, aikštelės darant. Didina bei gražina ir Vienybės aikštę Duonelaičio gatvėje. Tik kažin kodėl miesto valdyba nedasiproti minėtoj aikštėj sugriauti šlykštų biaurų raudonų plytų "baraką," kur yra keletas aprugusių mėsos krautuvių? Šis barakas visą tos aikšlės grožę "paškudija" ir atvažiavusiems į Užsienų Reikalų Ministeriją svečiams akis bado, (o ir kvepia gerai!) Įdomu, kodėl Miesto Valdyba šią buvusią plytų kruvą palieka: ar pinigų ar estetikos skonio pritruko?

ŠUNŲ NESUVALDO.

Kauno miesto valdyba niekaip negali šunų suvaldyti. Šunų vis dar pilnos gatvės! Lyg kokiam Konstantinopolyj prieš jaunaturkių perversmę. (Tada šunų Konstantinopolyj buvo maždaug tiek pat, kiek ir žmonių ir buvo jie didelei pas turkus pagarboj).

Nesugalvoja M. Valdyba įsakyti namų savininkams pranešti milicijai, kiek pas kurį gyventoją yra šunų.

Namų savininkai, bausme įbauginti, mažiausio šunelio nepaslėptų. Šunų mylėtojai savo šunis per tris dienas arba išsmaugtų, arba užmokėtų į M. Valdybą "šunų duoklę" ir įsigytų apykaklius.

NEKULTURINGUMAS.

ŠIAULIAI. "Fantazijos" salėje balandžio 15 d. buvo surengtas vietos šaulių burio vakaras. Vaidino trijų veiksmų vaizdelį "Naminio liuto lizdas." Suvaidino gana gerai. Bet tokios nemandagios publikos iki šiol niekur neteko matyti: salėje sėdi su visais viršutiniais rubais ir kepurėmis, karidoriuos didžiausias triukšmas, stumdymasis, nemažai įsigėrusių. Gardirobe už palaikymą rubų 1 litas. Paklausus kieno įsakymu lupama tokios kainos, atkerta "nieponimajiem, govorite po ruski."

VILNIUS.

Gudų mokytojų suvažiavimas.

"Dziennik Wilienski" 84 Nr. rašo, kad įvykusiame Vilniuj gudų mokytojų suvažiavime be grynai mokyklos dalykų buvo paliesta ir "politika." P. Kochanavičius plačiai apibudinęs gudų mokyklų padėtį nuo pat vokiečių išėjimo iš Vilniaus krašto ir be to perskaitęs dokumentą, kuriuo 1919 m. lietuvių vyriausybės buvo leista gudams įsteigti Vilniuj gimnaziją. Tas raštas pasirašytas Mykolo Biržiškos, kuris ištremtas Kaunan, kaipo lenkų valstybės priešas. Toliau jis pažymėjęs, kad nors valstybės galva Pilsudskis anuo metu išleido atsišaukimą, kuriuo gudams buvo pažadėta "lygios teisės" su lenkais, bet gudų mokyklų padėtis buvo ir esanti dabar dar blogesnė, negu bolševikų laikais. Suvažiavimo narys Hareckis, kuris 1921 metais buvo išsiųstas "33" lietuvių ir gudų skaičiuj, bet kuriam dėl žmonos ligos buvo leista dviem sąvaitėm grįžti Vilniun, po ko pasiliko ir iki šiol, palietęs suvažiavime du klausimu, butent: apie sugudinimą Vilniaus stačiatikių seminarijos, o taip pat apie dėstymą istorijos ir leteraturos Vilniaus katalikų seminarijoj reikalingumą. Pirmas klausimas buvo atmestas, kaipo esąs kompetencijoj dvasiškių, o antras dauguma balsų priimtas. Senatoriaus brolis Bogdanavičius skundęsis, kad kai kuriose gudų mokyklose visai nedėstoma Gudijos geografija.

4 METAI KAI LENKAI VILNIUJE.

Balandžio 19 d. lenkai šventė 4 metų sukaktuves nuo laiko, kai Vilnių užėmė lenkų kariuomenė (19. IV—1919 m.) ir metinės sukaktuvės nuo perdavimo "Vidurinės Lietuvos" Lenkų vyriausybei (18. IV—22). Dalyvavo J. Pilsudskis ir Želigovskis.

PASIUTĘ ŠUNYS.

GRUZDŽIAI. Pastaruoju laiku, musų apylinkėje gidėti esą pasiutusių šunų, kurie laisvai po apylinkę lakstydami aprieja kitus šunis.

Beto, per kokį sodžių neeisi, užpuola didžiausia ruja palaidų šunų, kuriuos vargu beatsiginti. Eidamas per sodžių neškis pilną glėbį pagalių ar akmenų — nes kitaip pakramtys pakinkius ar dar blogiau — kelines perplėš. Musų apylinkėj pas kiekvieną ukininką rasi mažiausiai keturis-penkis šunis ir visi jie palaidi. Nuo ukininkų neatsilieka ir kiti piliečiai, net pavargėliai ir ubagai — ir ite laiko šunis.

Kiek teko girdėti Radviliškio valsčiuje, pasiutę šunys apdraskę keliolika žmonių. Dabar esąs įsakymas visus šunis pririštus laikyti. Berods toks įsakymas buvo ir Gruzdžiuose, tik tenka pastebėti, kad iki šiol, mažai to įsakymo prisilaiko. Šunys tebelaksto palaidi.

GIRIŲ NETVARKA.

KAZLŲ-RUDA, Mar. apskr. Š. m. vasario mėnesyje Kazlų-Rudos urėdijoje buvo miškų varžytinės. Pardavė Butkos girininkijoj vieną biržę valstiečiams, kurie turėjo liudymus iš valsčių girinės komisijos. Per varžytines stojo varžytis ir vienas girių pirklys iš Ažuolų-Budos Galper Smerkė. Man jo paklausus, kaip jis čia gali dalyvauti, turėdamas tiek daug pirktos girios, paaiškino, kad esą jo sudegus stuba, tai jis turįs teisę pirkti irgi čionai kaipo padegėlis. Ką darysi, "vargšas" gauna palengvinimą. Tiek to; bet pereitą metą kaikurie žmonės nuėjo pas urėdą gauti medžių (žinoma su liudymais), kurie jiems atsakė, kad medžių nėra. Bet žmonėms paaiškinus, kad pas tokį tai eigulį yra gražių medžiu sausmedžių, urėdas atsakė, kad tuos geruosius visus medžius paėmė Galper Smerkė, nes esą jo namą rekvizuoja Taikos Teismas. Medžius susivežė, namo nestatė, nes Taikos Teismas jo namo nerekvizavo. Teismas išnuomavo vietą kitur. Mums valstiečiams medžių sunku gauti butiniems reikalams, o pirkliai gauna po kiek tik nori kartu iš tų pačių biržių skirtų valstiečiams.

Ką daryt su tokia teisybe?

("L. Uk.")

SUGAUTAS ŠMUGELIS.

Iš Rygos praneša, kad buv. Ukio Banko bendradarbis p. Bernotas ir žydas Chaitinas parvežė iš Lietuvos Latvijon be muito 4 automobilius. Rygos Teismas nubaudė už tai Bernotą ir Chaitiną 900,000 latv. rublių ir nutarė konfistuoti prašmugeliuotus automobilius.

GIRTI TVARKDARIAI.

Š. m. balandžio mėn. 10 d. Laisvės Alėjoj pastebėta du labai girtu vyru. Vienas milicijos Nuovados virš. padėjėjas, antras techniko uniformoje, kuriuodu eidamu gatve trukdė praeiviams keliauti. Jeigu jau ir milicija girta gatvėse kelia trukšmą, tai kokia gali buti tvarka šiaip piliečiams?

LAIKRAŠČIAI NUBAUSTI.

Red. "Dzien Kowienski" Solmanavičius ir "Socialdemokrato" Daukšys komendanto nubausti 1000 litų. Ir cenzura yra ir baudžia dar.

("L. žin.")

A.L.T.S. REIKALAI

NAUJI NARIAI ĮSTOJO Į A. L. T. SANDARĄ.

Prie 32 kp., New Britain, Ct.:
Dr. Petras Koraitis,
P. A. Krikštanavičius,
P. Navickas,
Jurgis Višniauskas,
A. Buineckas,

Prie 38 kp., Paterson, N. J.:
Pius Sakal,
Bronislovas Baublis

Prie 57 kp., Union City, Conn.:
Steponas Benaitis.

Prie 79 Mot. kp. Pittsburgh, Pa.
M. Žilionienė,
M. Aidukaitienė,
K. Žolinienė.

Prie 81 kp., Hudson, Mass.
Jonas Grezis,
Petras Stanis.

REZOLIUCIJOS.

Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros Apskričio suvažiavimas, Lawrence, Mass., gegužės 12 d., 1923 m., nutarė vienbalsiai sekančią Rezoliuciją:

KADANGI Lietuva yra jau pripažinta nuo Amerikos valdžios ir visų kitų didžiųjų pasaulio valstybių kaipo nepriklausoma šalis ir

KADANGI Lietuvos valdžia ir gyventojai niekados neišsižadėjo savo sostinės Vilniaus, kuris priklauso Lietuvai nuo pat jo įsikurimo,

KADANGI Lenkai ginklu užpuolė Lietuvą ir per karę užgriebė Lietuvos sostapilę Vilnių ir

KADANGI Santarvės Ambasadorių Konferencija legalizavo tokį žvėrišką lenkų žygį ir atidavė jiems Lietuvos sostapilę Vilnių priešais norą visos Lietuvos gyventojų ir

TODĖL Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros Naujosios Anglijos Apskričio suvažiavimas protestuoja prieš tokį Santarvės Ambasadorių nutarimą.

1) Nutarta remti Lietuvos Šaulius ir koriuomenę moraliai ir materialiai, ir taipgi nutarta remti visus pavergtus Lietuvos gyventojus, Vilniaus, Suvalkų ir Gardino apygardose, kurie kovoja už pasiliuosavimą iš po Lenkijos vergijos ir dirba dėl susijungimo su Lietuva.

2) Nutarta pasiųsti šią Rezoliuciją Amerikos valdžiai, Lietuvos valdžiai ir Santarvės Ambasadorių Konferencijai.

Amerikos Lietuvių Tautinės New England'o suvažiavimas Lawrence, Mass., gegužės 13 d. 1923 metuose, nutarė vienbalsiai sekančią rezoliuciją:

KADANGI Lietuvos Šauliai yra pasižymėję savo nenuilstančiais kovotojais už Lietuvos nepriklausomybę, tai šis suvažiavimas nutarė raginti Naujos Anglijos lietuvius dėtis prie Lietuvos Šaulių organizacijos ir remti ją moraliai ir materialiai per Sandaros organizacijos Politinį Iždą.

Suvažiavimas Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros, Lawrence, Mass., geg. 13 d., 1923 m., vienbalsiai nutarė sekančią Rezoliuciją:

KADANGI Vyriausis Mažosios Lietuvos Gelbėjimo Komitetas yra susidaręs kaipo Klaipėdos krašto valdžia, ir

KADANGI V. M. L. G. K. ir jusų rėmėjai yra griežt[illegible] nusistatę kovoti už a[illegible]ynin[illegible] Lietuvių teisių Klai[illegible]dos [illegible] ir kovoja už Lietuvos [illegible]lausomybę,

Tai šis suvažiavimas nutarė remti minėtą Komitetą moraliai ir materialiai per Sandaros organizacijos Politinį Iždą.

Iš A.L.T.S. Kp. Veikimo.

PITTSBURGH, PA.

Šiaudiniai Sandariečiai.

Kaszin, ar yra tarpe kitos partijos taip nedisciplinuoti nariai, kaip tarpe Sandariečių? Nors nemalonu tai rašyti, bet kad jau tokia betvarkė atsikartoja kelintu kartu, tai priverstas apie tai pabrėžt keletą žodžių. Gegužės 13 d. L. M. D. buvo mėnesinis mitingas, ir per mitingą buvo laiškelis nuo A. L. T. Sandaros 36-tos kuopos su prašymu, kad L. M. D. dovanotų randą už svetainę, kad buvo prakalbos bal. 13 d. gerb. A. Ivaškevičiaus ir K. Norkaus. Nors mitinge buvo tik 31 narys, bet iš tų pačių balsavo 15, kad dovanotų, o 16 kad nedovanotų ir tarpe tų buvo keletas Sandariečių (kiek tėmijau 3), balsavo, kad nedovanot. Tai tau ir Sandarietis! kada Sandaros 36-ta kuopa rengia ir Sandaros Centras siunčia per kuopas, kad mus broliams Lietuvoj pagelbėjus kovoti su juoduoju klerikalizmu, kuris nori prievarta viską užgrobti (ypač Pittsburgiečiai gerai turėtų žinot kunigų tvarką, juk juos pamokino N. S. kun. Paukštis, S. S. kun. Sutkaitis su Kazėnu). Kad parėmus mus draugus valstiečius liaudininkus, idant daugiausia surinkus aukų, tai mus draugai Sandariečiai dirba kaip tik prieš. Juk prie L. M. D. priklauso suvirš 150 Sandaros narių, ir kad but vienybėj, tai kas L. M. D. paaukuot tą $10.00 randos už svetainę, bet but galėję da ir paskirt auką rinkimams į Lietuvos seimą. Juk L. M. D. praeitą vasarą išnešė rezoliucijas, reikalaujančias geresnių reformų, laisvės žodžio ir spaudos. Bet kada laikas už laisvę kovot, tai suka nugaras, o vėliau gal vėl neš protesto rezoliucijas, kad nėra laisvės Lietuvoj.

Taigi ar nelaikas but mums susiprast ir pažint, kas mes esame, ir turėt šiokią-tokią disciplina. **Sandarietis.**

PITTSBURGH, PA.

A. L. T. Sandaros 36 ir 43 kuopos surengė teatrą Centro skolų išmokėjimui pagal Seimo tarimą, kad balandžio mėnesį ką nors surengt. Tam tikslui buvo pakviesta Clevelando artistai sulošti "Juozapas ir Zelbora" ir "Paraono Sapnas" gegužės 5 d. Turners Hall, S. S.

Veikiančios įpatos buvo: Juozapas — K. S. Karpavičia; Zelbora — Ona Virbickienė; Potiparas — A. Lapinskas; Asaneta —A. Aržuolaitė; Paraonas — S. Reikus; Kunigas — V. P. Banionis; Minet — M. Karužiutė; Melig — S. Reikus; Kubra — V. P. Banionis — visi iš Clevelando. Buvo ir Pittsburgiečių, kurie turėjo mažesnes roles: Masid— P. Gilius; Šinkorius — J. Virbickas; Amrus — V. Plaušinis; Gansus — S. Raudonis.

Pittsburgiečiams labai patiko tas veikalas, ir aktoriai atliko užduotis geriausiai, įpač Virbickaitė, Arzuolaičiutė, Karužiutė, Banionis ir Reikus. Kiti gal kiek silpniau, bet publika pilnai užganėdinta ir džiaugės pamatę taip gražiai lošiant.

Nors žmonių buvo gana geras skaitlius, bet pelno liko mažai, nes labai dideli išlaščiai pasidarė: kelionės lėšos ir drapanos. Tikietų parduota už $173.25, už programus surinkta $102.50 — iabų įėjo $275.75. Išmokėta "Dirvai" už plakatus, programus ir tikietus $67.50, kelionės iš Clevelando $66.22, už rubus $50.00 — labu Clevelandiečiams $183.72. Svetainė $35.00, "Spot Light" skolinta $5.00, paskui War Tax, gėlės (kurių reikėjo prie lošimo) ir kiti rengėjų iškaščiai padarė $20.15 — labu išlaidų $243.87. Taigi pelnas lieka $31.88. Ištikro tai mažai, įpač tiek triuso pridėjus. Daugiausia darbavosi šie komisijos nariai: J. A. Katkus, J. Virbickas ir J. Kuzinas. Tie rinko programui apgarsinimus ir darbavosi visam surengime ir svečių priėmime. Clevelandiečiai beveik visi apsistojo pas J. Virbicką, tik P. Aržuolaičiutė nuvyko į Homestead, Pa., kur turėjo giminių. Keletas nakvojo pas J. Kuziną. Nedėlioj J. A. Katkus ir Rupšis pavažinėjo po Pittsburgą su mašinomis, taip kad Clevelandiečiai buvo gana draugiškai priimti. **Sandarietis.**

Melas ar Teisybė?

p. Gabrys, Paaiškįsite Visuomenei.

Tamsta, p. Gabrys, viešai paskelbėt, kad mane patrauksit į teismą už kokį "šmeižimą-melą." Žinoma, turėsiu atsakyti jums teisme už mano nuodėmes, **jeigu teismas ras mane kaltu už paaiškinimą lietuvių visuomenei jusų misteriškus žygius, darytus pirm Klaipėdos sukilimo.**

Nekreipčiau visai domės į Tamstos grąsinimus, jeigu butum tik koksai paprastas pilietis ir neturėtum vertinamos įtekmės tarpe dalies musų suklaidintos lietuvių visuomenės. Bet, kadangi žinau, jog jus esate vienas iš **žymiausių lietuvių krikščionių demokratų veikėjas ir pasižymėjęs kalbėtojas ir Amerikos Lietuvių Vyčių organizatorius, taipgi klerikalų atstovas Paryžiuje,** tai turiu su Tamsta skaitytis, kaipo su tam tikros rušies veikėju, kuris dirba sau ir savo partijos naudai, neatsižvelgiant, nors iš to turėtų visa Lietuva pražuti, kad tiktai atsiekus savo norus ir pasinaudojus proga įgyti sau turtą ir garbę, ir galybę savo partijai.

Pirmiausiai pasirodė man labai keista, kada Tamsta atvykai 1922 m. gruodžio mėnesyje į Klaipėdą ir netikėtai mes tenai susitikome arti gelžkelio stoties, tuojaus po jusų išsėdimo iš traukinio, ir jau žinojote lietuvių tikslus ir triukšmus Klaipėdoje, nors dar nebuvote nieko tuom tarpu iš Klaipėdiečių susitikęs. Tai yra labai įdomu žinoti, iš kur Tamsta buvai gavęs visas tas informacijas budamas Paryžiuje?

Besikalbant tenai, Tamstai linkėjau greičiausiai vykti Amerikon ir atitaisyti savą gerą vardą tarpe Amerikiečių lietuvių. Ir vos tik prisiminiau, tuojaus, neklausdamas, prisiminėt, kad **apskųsite Voldemarą ir visus "Krašto Balso" leidėjus** ir nubausite juos už terliojimą Tamstos garbės. Taigi butų dabar labai žingeidu žinoti, ar Tamsta juos apskundei, ir ar tapo nubausti ir **ar jau jie sėdi kalėjime?**

Drauge su p. Braku beeinant nuo stoties tarp kitko Tamsta pasakei, kad Tamsta turi labai gerą, gerą pažintį su dvarponiu Narutavičium, broliu nukautojo lenkų prezidento, kuris tada gyveno Lietuvoje ir esąs labai geras neturtingiems kaimiečiams ir tikras Lietuvos patrijotas, apie kurį tame laike nieko pikto nežinojau, tai nieko aš iš Tamstos ir neklausiau apie jį, bet kadangi dabar jo pasirašytas dokumentas, Aukštolaičio - Narutavičiaus dekleracija Lietuvos gyventojams užsilaikyti ramiai ir nesipriešinti jųjų valdžiai, kuri turėjo buti užimta Lietuvoje dėl labo Lietuvos gyventojų. Ta dekleracija buvo parašyta lenkiškoje kalboje ir abiejų Aukštolaičio ir Narutavičiaus pasirašyta, buvo surasta Kaune ir perduota Lietuvos valdžiai ir tas radinys net ir man atsiėjo apie 70 litų, užtai ar negalėtumėt visuomenei paaiškinti: **Kodėl Tamsta paskaitei tą lenkomaną Narutavičių kaipo gera musų tautiečių, net dar Lietuvos patrijotu, kuris buvo pasikesinęs su lenkų pijovekais nuversti Lietuvos valdžią dėl Lietuvos pražuties ir lenkų naudos?**

Kodėl Tamsta nuo stoties nevykai tiesiog į savo namus apsigyventi, bet apsistojai lietuvių viešbutyje "Rytas," kur buvo susispietę visi busintieji Klaipėdos sukilėliai vadai, taipgi vokiečių ir lenkų šnipai? Ir Tamstos apsistojimas tenai buvo mums aiškus faktas, kad ir Tamsta tenai buvai taipgi atsiųstas tam tyčia nuo Paryžiaus valdžios, kaip kad buvo atsiųsti tie kiti du dideli lietuvių prieteliai, vienas iš Varšavos, o kitas iš Berlyno, kuriuodu buvo vos tik kelioms dienoms atvykę pirm Tamstos tenai atvykimo?

Toliaus, kokiu-gi tikslu Tamsta tiek daug vakarienių, pietų ir brangių gėrimų fundijai Mažosios Lietuvos veikėjams, pakolei išgavai jųjų pasitikėjimą Tamstos švelniai diplomatijai?

Kadangi Tamsta tuomi laiku jau žinojai, kad Vyriausias Mažosios Lietuvos Gelbėjimo Komitetas buvo stipriai suorganizuotas ir jau kalbėjo varde visų Prusų lietuvių, tai kam-gi dar Tamsta sau įvertinai Prusų Lietuvių Tarybos narius ir jųjų maldavai plačių įgaliojimų sudaryti Freistato statutą Klaipėdos kraštui?

Kokiu tikslu Tamsta kėlei iškilmingą ir brangią vakarienę savo bute, kur atsilankė tarp kitų svečių ponai: Patesnė, Larosh, Aukštolaitis, Kraus ir kiti Lietuvos priešai? O tenais nebuvo nei vieno iš Gelbėjimo Komiteto narių.

Kada Tamsta išgavai iš p. Stiklioriaus įgaliavimą vykti Paryžiun ir tenai kalbėti Santarvės atstovams varde visų Klaipėdos gyventojų, tai kodėl Tamsta neprašei tokio pat įgaliavimo nuo V. M. L. G. Komiteto, bet išbėgai iš Klaipėdos kaip čigonas pasigavęs svetimą kumelę ir nubėgai į Kauną, kad tenai Lietuvos valdžia tai Tamstą patvirtintų ir dar daugiau įgaliavimų suteiktų?

Kada Komiteto narys p. Piteraitis atsivijo Tamstą Kaunan ir pasitiko Lietuvos viešbutyje, kam jam sakei, kad tuos nereikalingus įgaliavimus jau šudraskei, kad p. Stikliorius keliomis minutomis vėliau tame pačiame viešbutyje pareiškė p. Piteraičiui, kad jokių įgaliojimų Tamstai nebuvo įdavęs? Tai katras iš jųdviejų iš baimės pamelavote p. Piteraičiui?

Gal neteisybė, kad Tamsta buvai sulaikytas nuo kelionės Paryžiun ir buvai saugojamas Lietuvoje, kad nepabėgtum niekur iš akių Klaipėdos busiančiųjų sukilėlių žvalgybos?

Tamstos bičiuliavimas su Aukštolaičiu davė daugeliui Klaipėdiečių lietuvių apie Tamstą įvairių gandų, tai kodėl-gi tamsta negali tuos savo draugingumus su Aukštolaičiu paskelbti kokioje nors formoje, kad butų mums aišku? Todėl, kad Aukštolaitis jau yra pabėgęs iš Klaipėdos, taip pat kaip ir p. Gabrys!

Tamsta buvai labai užsirustinęs ant manęs Lietuvoje ir grąsinai netik teismu, bet ir nušauti žadėjai už mano protestą, kuris buvo pasiųstas Lietuvos valdžiai varde Sandaros ir Piliečių Sąjungos Amerikoje. Bet kada mes susitikome Kauno mieste svetainėje per tenais suruoštas prakalbas paremti Klaipėdos sukilėliams, tai Tamsta man juk atleidai, sakydamas: **"Tamsta daug pasidarbavai Klaipėdos pasiliuosavimui ir tuos man nesmagumus darei tik iš didelės meilės savo Tėvynei Lietuvai."** Tai kodėl gi dabar yra tamstai iš naujo pikta ant manęs, kad aš ir vėl taip pat darau Tamstai tuos pačius nesmagumus iš meilės tos pačios mano Tėvynės?

Kam dabar jus man grąsinate teismu? Juk jums piningai nėra reikalingi, kaip kad aš žinau? Į kalėjimą manęs nepasodįsi, nes aš nevadinu Tamstą vagiu, nei žmogžudžiu, tik ištikimu ir dideliu krikščionių demokratų veikėju, kuris turi užpakalyje savęs 90 nuošimčio visos Lietuvos katalikų. Tai kam už tai bepykti?

Kada Tamsta atvykai į Klaipėdą, tuomi pačiu laiku ėjo didžiausia agitacija už prisijungimą prie Lietuvos, ir V. M. L. G. Komitetas buvo tada jau stipriai susiorganizavęs ir jau kalbėjo varde visų Prusų lietuvių ir jus, tame pačiame laike, negalėdamas prieiti prie komiteto, todėl kad tenai aš juosius persergėjau nepasitikėti Tamstai dėl Tamstos neaiškios politikos, tai užtai tamsta ir apsistojai prie pono Stiklioriaus ir kitų Prusų Lietuvių Tarybos narių, kuriuos Tamsta vėliaus su savo švelnia diplomatija prigavai, išgaudamas iš jųjų įgaliavimą vykti Paryžiun daryti Klaipėdai statuto lenkų ir francuzų interesams ir priešais Klaipėdos ir Lietuvos lietuvių norą. Bet tas Tamstai nenusisekė!

Todėl, kad kaip tiktai Lietuvos likimas yra pavojuje, atsiranda ir žmonės, kurie su pasišventimu ateina jai į pagelbą, ir stoja mirtinon kovon su josios priešais. Tai taip buvo ir su Klaipėdos likimu: kada išgama Aukštolaitis, draugaudamas su Tamsta, ėjo lenkų pinigais varomas į lenkų ir francuzų sudarytąjį Freistato tinklą, tada atsirado ir V. M. L. G. Komitetas ir su pagelba Lietuvos patrijotų šaulių, ir Klaipėdos lietuvių jaunvyriai paliuosavo Klaipėdą iš po Vokiečių vergijos.

Ir jeigu Tamsta manai, kad aš bedirbdamas po drauge su V. M. L. G. Komitetu mano Tėvynės labui, tuomi Tamstai prasikaltau, tai nelauk Tamsta mano atsiprašymo ir skųsk mane kuogreičiausiai, bet skųsdamas atsimink, gal kada nors vėl pakliusi į mano mylimą Klaipėdą, tai tenai atsilygįsi už visas tenai padarytas misterijas komiteto teisme, Lietuvoje!

Nors žinau, kad Tamsta įgijai Klaipėdoje labai daug turtų iš savo misteriško užsiėmimo, bet tas yra ne mano dalykas, vienok jeigu bandysi daryti kokius nors naujus pasikėsinimus ant Komiteto ir jųjų rėmėjų, tai atsimink, kad tuos lengvai uždirbtus turtus gali patikti likimas, kokis patiko Aukštolaičio turtus.

Taigi dar sykį Tamstai patariu, kaipo geram lietuviui, paaiškinti visuomenei savo misteriškus žygius, darytus Klaipėdoje ir taipgi paaiškinkite, iš kokių resorsų tamistos galite milijonieriškai gyventi be tiesioginio užsiėmimo Paryžiuje, Šveicarijoje, Kaune ir Klaipėdoje? Statau tuos klausimus todėl, kad aš važinėdamas po Lietuvą gyvenau labai ekonomiškai ir tai man kainavo į šešis mėnesius laiko arti dešimts tukstančių dolerių, bet jeigu bučiau gyvenęs taip, kaip tamista, tai tik bučiau galėjęs gyventi Europoje ilgiausiai porą mėnesių. Iškurgi tamistai eina tie stambųs įplaukimai?

Sandariečiams labai žingeidu žinoti netik tamistos misteriškus įplaukimus, taip pat ir Daktaro Peteraičio, ir buvusis Lietuvos ministerių pirmininkas kun. Purickis, kuris buvo atvykęs į Klaipėdą su plačiais iš Lietuvos įgaliavimais veikti tenai labui musų Tėvynės Lietuvos, taip kaip kad ir Tamstos kad norėjote tenais veikti.

Taipgi butų labai žingeidu žinoti, iš kur-gi vieni ir kiti krikščionių demokratų vadai, kurie be užsiėmimo, jokio amato, be biznio gražiai sau gyvena vientik iš tos misteriškos Dievo aprupintos klerikalų politikos Lietuvoje?

Dabar jeigu jus prirodysite mano partijai (Sandarai ir Valstiečiams Liaudininkams), kad tie visi misteriški Tamstos žygiai buvo daryti tik labui Lietuvos, o ne lenkų ir prancuzų interesams ir ne sustiprinimui krikščionių partijos dvasiškų vadų, tai tuomet aš viešai Tamstos atsiprašysiu už tuos taip jusų vadinamus mano "melus" ir nė žodžio nedasakysiu prieš katalikų tikėjimo skaldytojus, tuos bedievius klerikalus, kurie šiandieną dėl savo interesų skandina Lietuvą. Jie suka savo pragaištingą Lietuvai politiką, skaldo Lietuvos katalikus ir tuomi šią dieną platina Lietuvoje bedievybę. Ir tai daro tik vien sau įgyti turto, bet ne Dievo garbei nei labui vargšų Lietuvos darbo žmonių.

A. Ivaškevičius.

Damijonaičių Reikalu.

SLA. 208-ta moterų kuopa kreipiasi į visuomenę, prašydama paramos nelaimės ištiktiems Damijonaičiams. — Tam reikalui iš savo iždo ji paskyrė šimtą dolerių.

SLA. 208-ta moterų kuopa gegužės 2 dieną savo mėnesiniame susirinkime, tarp kitų reikalų svarstė Amerikos lietuviams gerai žinomų ir daug pasidarbavusių dėl lietuvių labo Damijonaičių apverktiną padėtį.

Marė Damijonaitienė jau serga su viršum devyni mėnesiai, turėjo dvi operacijas, dabar yra namie, bet yra visai invalidas, negal nė iš lovos išlipti.

J. M. Damijonaitis antrą dieną po parvežimo savo žmonos iš ligoninės, skubinos darban ir jam da visai neįlipus į gatvekarį gatvekaris pradėjo bėgti ir jis puldamas išsilaužė koją. Dabar jau dešimts sąvaičių guli County Hospital.

Žmonės turtų neturėjo, o kad ir turėjo kelis dolerius, tai jau seniai išbaigė ir dabar liko be cento.

Musų kuopa paskyrė iš savo išdo, o taipgi artimesni draugai, apie šimtą dolerių, bet tiek yra permaža, tai gi SLA. 208-ta moterų kuopa atsišaukia į Amerikos lietuvius dėl pinigiškos pagelbos J. M. ir Marei Damijonaičiams.

Pinigus meldžiam siųsti SLA. 208-tos moterų kuopos finansų sekretorės vardu: E. Satkauskienė, 3423 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Tuo dalyku rupintis musų kuopa išrinko komisiją iš sekančių kuopos narių: P. M. Žilvitienės, E. Satkauskienės, M. Micevičienės ir S. Šolienės.

SLA. 208 Mot. Kuopa.

Politinio Iždo Reikalai

POLITINIO IŽDO KOMITETAS.

ADV. S. KODIS, pirmininkas,
117 N. Dearborn St., Chicago, Ill.
L. GAIŽAITĖ, sekr.,
3990 Ellis Ave., Chicago, Ill.
A. IVAŠKEVIČIUS, iždininkas.
361 Broadway, So. Boston, Mass.
Vice-pirmininkai:
K. VILKAS,
656 W. 47-th St., Chic[illegible] Ill.
A. ŽUKAS,
652 E. 102 [illegible]
A. KURELAI[illegible]S,
834 Hollins St., Baltim[illegible] Md.
J. AMBRAZIEJUS,
168 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Jei dar nepasiuntei, tai pasiųsk savo auką į Politinį Iždą.

P. GAIDAMAVIČIUS.

Mačiau aš ją

(Skiriu, draugui P. Čiučeliui.)

Mačiau aš ją tyrą, lyg ašarą graudžią,
Malonią, lyg rytas gegužio puikaus.
Mačiau aš ją — laimės vainiką ji pynė,
Bet kam jį paskyrė, tai kas jos paklaus?
Tarytum ji laumė nematoma buvo,
Iš ežero dugno išplaukus gilaus.
Ir maudės, Veneros šviesoj vakarinėj,
Miražai sužibo skliautuose dangaus.
O spinduliais saulės ji klostės krutinę,
Papuoštąją džiaugsmo garliandų aidais,
Jos atdusio švelni gaidų sutartinė,
Lyg laimė skambėjo Sietyno keliais,
Ir laisvės pasaulyj—erdvybėj bekraštėj
Švelnutis vėjalis gilių rupesčių
Šukavo jos ilgus palaiduosius plaukus,
Skrajodams takuose žvaigždučių mėlsvų.
Mačiau aš ją vieną, pamilautą balsą
Liudnesnį už gaudesį girių piačių,
Nuo kurio pražydo ir gėlės varsotos
Ir paukščiai negailo pragysti dainų.
—Į bangas, broluži, likimo sukeltas,
Kurios nepaliaudamos veržės laisvėn,
Ramybės neradę niekur nerymauja,
Nei grįždamos atgal tamsybių gelmėn!
—Greičiau ten keliauki — girdėjau kartojant,
—Jos plaukia per amžius granito krantus,
Kad tik įsiveržti į krumus šarvotus,
Praverti rytojun Galybės Vartus.
—Išmoksi tu jausti laisvužės grožybę,
Išmoksi mylėti, taipogi kovoti,
Išgirdęs jas audžiančias bylą slaptybių,
Tiesos tik pasauliui keliausi jieškoti—
Išaugo man greitai sparnai galingieji,
O siela tik sako: "pakilki augštyn."
Aš skridau per kalnus palikęs tamsybę
Ir rukus ką žemę nelaimėj troškin.
Balavo malonios kalnynų viršunės,
O žemė — prislėgta tik troškia dvasia.
Ir toli vis skridau, kol jiegos galėjo
Mane vis pasotint stiprybe gausia.
Nebtoli žvaigždynų, saulutės auksinės
Tarp žemės — platybių mėlsvojoj dausoj,
Išvydau aš gražų pasaulį teisybės,
Ką skamba tik dievo Eolo dainoj.
Ten mačiau, kaip laimės vaikai nekaltieji
Kvatojo jos spindančioj laimės šviesoj,
Mačiau ir kaip broliai vargų nuskriaustieji,
Silsėjos prieglobstyj gelmingoj, ramioj.
O jie, nepažinę jokių nekaltybių
Ir vargo šios žemės — karaliaus visų
Žiurėjo, tik, rodos, kad gėlės pražydę,
Ir klausė bešėlstančių audros vilnių.
Jie klausė patvinusio lėto upelio
Tekėjimo pievoms pulkuos žalynų,
Gi miškui, ką skundės jie prašė, maldavo
Šviesos, kad suteiktų, gaivių spindulių.

o o o

Mačiau aš ją vieną vaikučių pasaulyj—
Jie musų žemelės žiedeliai — laimė,
Ir paguoda supančių varge krutinių.
Garbė jiems, linksmučiams garbė!
Savasias galvutes jie glaudė prie josios,
Garsių išpurentų vėjalio bangų;
Kiti tiktai gėles bėgiodami skynė,
Ją puošė pindami vainikų ilgų.
Laimingi jie buvo; lankoj bėginėjo
Ir gaudė drugelius nuo lapų žalių,
Po dobilus baltus tik žaidė, šypsojo,
Garsai vis skambėjo dainelių linksmų.
O ji, tik žiurėjo, šypsojos viltingai,
Kaip kudikis lopšio laisvųjų dienų,
Nes ją sužavėjo tolusis pasaulis,
Jai artimų džiaugsmo ramumo draugų.

o o o

Mačiau aš ją vieną, brangiausia man liko,
Prislėgtas žiauriausio likimo bangų,
Išvydus tik jąją ir kančios nuvyto,
Gyvenimas virto meilesniu visų.
Man gimė vėl noras kentėti, per kančias
Audringas tik siekti grožės laukiamos,
Prieš akis ją turint pasaulis pavirstų
Niekam nematyta gėle tylumos...
Dabar gi užslinkus naktims rudeninėms,
Kai gobia gamtužę rusti prieblanda,
Laimingas jaučiuosi, kad ji pirmutinė
Man gludi prieš akis ir taip visada...

Ir ašaros karčios, kaip veidus brolužių,
Nuplauna niekšybių sutvertoj dienoj,
O vėjas šaltasai prie lango bakužės
Bešvilpdamas liudnai tik kartoj,
Tuomet ir nebaisu — brangiausią gyvybę
Aukotum už laisvę taip lauktą visų,
O ji tik liuliuoja bangomis auksinėms,
Brangių atminimų — žavėtų vaizdų.
Ji liko kaip sapnas, kaip puiki jaunystė
Ir šaukia į kovą bepasilsio stot,
Kad šviesą ir laimę suradus. Pagrįžus,
Jos priedangoj žvilgsnių meilingai gyvuot.

Vaidinosi... buvo... Šviesoj... Karalijoj..,
Sapnai... ir gyvybės maloni dvasia
Ramybę pas'liko... gyvena valstijoj...
Po priedanga grožės ruimingos šviesa.

Šiauliai, 1923-III-3.

BOČIŲ ATMINTOJAS.

Meilės Atbalsiai

(Tąsa)

5. Ilgai neužmirštamos mėlynos akutės. Jievutė.

1919 m. budamas fronte prieš lenkus, vieno gražaus liepos mėn. vakarą su man pavestuoju buriu kulkosvydininkų apsistojome viename kaime, kuriame dar nėra buvę jokie kareiviai, nors pro šalį praėjo rusai ir vokiečiai, vėliau bolševikai. Sustojus pas vieną ukininką, vežimus įvežus į kluoną ir pastačius arklius tvarte kareiviai vieni suėjo į triobą pas šeimininkus, kiti atsigulė daržinėje ant šiaudų pailsėti. Apsirupinęs su viskuo juokaudamas paklausiau berniuko tų namų šeimininko sunaus, ar esama gražių mergaičių. Atsakė, kad esama. Paskiau paklausiau, ar turi jis sesučių. Atsakė, kad esanti tik dar perjauna, koki 17 metų. Iš berniuko akių spėjau, kad ir jo sesutė turi but skaisti mergaitė ir parupo greičiau ją pamatyti.

Įėjus į vidų kaikurie kareiviai jau sėdėjo ir kalbėjosi su šeimininkais, Mano uždavinys pirmiausiai pastebėti tą spėjamą gražuolę, kurią jau savo vaidentuvėje sudariau iki įėjimui. Ji buvo prieš mane. Atsisėdusi verpė su rateliu ir nesidairė, akutes laikė nuleistas į darbą.

Nors dar akučių negalėjau pamatyti, bet iš veidukų spėjau merginos grožę, vaidentuvėje sudarytai gražuolei ji atatiko ir tik man reikėjo ją prakalbinti, pasižiurėti į jos akutes.

Kaip paprastai pradėjau juokauti į draugus, tai į šeimininkus, norėdamas, kad gražuolė pakeltų savo akutes. Ji verpė ir nei nepažiurėjo. Matydamas, kad gražuolė perdaug, ar nedrąsi, ar rimta, lioviausi ir pradėjau šeimininkų klausinėti apie lenkus, ir kokie randasi aplinkui to kaimo kalnai, ežerai, upeliai ir kitokios vietos patogios karui, nors man jos dar nebuvo reikalingos ir tinkamo atsakymo negalėjau gauti. Mergina pakėlė savo akutes ir pažvelgus į mane vėl greitai nuleido, pastebėjus, kad ją pamačiau. Jos šis pirmutinis žvilgsnys pasiekęs mano širdies gelmę su nuleistosioms jos akutėmis neišbėgo, bet pasiliko ilgam laikui. Radęs progą atsisėdau netolimais jos ant suolelio ir ėmiau ją kalbinti. Ji retais žodžiais man atsakydavo ir tai nedrąsiai, tyliai ir pirmą dieną jos žvilgsio ant savęs nebepamačiau. Antrą dieną, nors nedrąsiai atsakinėdavo ir buvo nekalbi, bet kelis kart pastebėjau kaip ji pakėlusi akis pasižiurėjo, o trečią dieną jau kalbėjome.

Dienos laike kuomet visi išeidavo į laukus, namie likdavo ji viena; kareiviai taip pat išsivaikščiodavo kaime likdavome mes vienu du ir jaučiaus tas valandas laimingai. Kalboms netrukdė niekas ir geriau prisižiurėjau į jos nekaltas, mėlynasias akutes. Pamylėjau ją labiau negu iki šiol, kad jausdavausi prie kitų. Ji dar buvo nesuviliota ir nekalta mergina, nemylėjusi nieko, nes dar jauna ir tėvų saugoma nuo didesnių susirinkimų arba išėjimų kur vienai.

Vieną grąžią dieną mums vieniems besikalbant pasigirdo dešinėje kulkosvydžio balsas. Nutilau ir įsiklausiau. Šaudė mano burio 3 skyrius pasiųstas prie kitos kuopos, stovinčios už kelių verstų kaime.

—Šaudo! — ji atsiliepė.

—Šaudo! — atsakiau, bet nieko tokio, jei reiks ir mes eisime jiems pagelbon.

—Ir išeitumėte iš čia? — nuleidus akutes paklausė.

—Reiktų!— atsakiau pažvelgdamas į jos akutes, kuriose pastebėjau nusiminimą.

—Gaila!— atsakė, gali ten užmušti tave.

—Bet užmušus mane palaidotų čionais ant jusų kaimo kapinių, o tu mano kapo neužmirštum, pasakęs giliau į ją pažvelgiau ir pastebėjau joje, kad ir pas ją širdyje tas pats kas ir manyje: vienas kitą mylim ir atjaučiam. Šaudymo balsas nutilo ir vėl pasidarė ramu. Jos akutėse suspindėjo džiaugsmas.

—Ot, ir nebevažiuosi! nebereikia tenai...

—Jaučiuosi laimingas, kad nuo tavęs, Jievute, nereikia išvažiuoti, atsakiau ir pradėjome vėl savo pašnekėsį.

Vieną šventadienį susėjus tan butan keletai musų karių ir merginų pradėjome "flirtą" kortomis. Viena kaladė kortų išdėta kniupščiomis ant stalo, o kita išdalyta flirtuojantiems į rankas ir kuriam prieina eilė ima nuo stalo gulinčią ir duoda klausimus kaip tai: su kuo eisime šokti, pasivaikščioti, pasibučiuoti, kas iš musų pirmas apsives ir daug tam panašių ir juokingų klausimų užduoda. Klausančiam atvertus kortą visi jieško pas ką yra minimai kortai panaši t. y. jei atsiverčia čirvių dama visi jieško pas kurį yra jos draugė "čirvių dama" ir suradęs pas save uždeda ant jos kas ženklu, jis yra klausiamojo draugas - atsakytojas ir su juo eis pasivaikščioti ir tt. Esant juokingam klausimui pakyla gan gardžių juokų.

Už stalo susėdome su Jievute priešais ir lengvai vienas kitą galėjome akimis sekti. Priėjus jai eilė pakelti nuo stalo kortą ir duoti klausimą imdavo atsargiai, rankutė lyg imdavo drebėti ir lupelės sujudėdavo. Padėjus atverstą kortą giliai pažvelgdavo į mane, lyg laukdama atsakymo nuo manęs ir norėdama, kad korta butų pas mane. Akis tol nenuleisdavo, kol kas iš flirtuojančių duodavo atsakymą. Jei jos atverstąją kortą rasdavo drauge pas mane ir aš duodavau atsakymą, pastebėdavau, kaip gražuolė lieka užganėdinta, akytėse suspindi džiaugsmas ir musų žvilgsniai susitinka ir nenori vienas nuo kito atsiskirti, bet jei kitas atsako, nuleidžia akutes žemyn ir jose pastebima nepasitenkinimas. Priėjus mano eilei atkelt gulinčią kortą ir duoti paklausimą, skubiai mesdavosi jieškoti pas save ir radus linksmai dėdavo ant gulinčios atsakydama "su manimi," bet neradus lyg nusimindavo,bet, laimei, pati korta mums rodė prielankumą ir lyg liudijo musų meilę — duodami klausimus tankiausiai surasdavome atsakymus tarpe savęs: man atvertus kortą, žiurėk, tankiau rasis pas Jievutę ir ji atsako, jai atvertus randasi pas mane ir mums flirtas buvo linksmas ir nejutome kaip ėjo laikas. Visą laiką susitikdavo tik musų žvilgsniai ir tik spėk pakelti kaip pajunti jos gilius ir meilius žvilgsnius.

Neilgai teko tame kaime prabuti. Paskutiniom dienom liepos mėn. pareikalavo musąją dalį ant kito fronto prieš rusus-bolševikus ties Daugpiliu.

(Pabaiga bus.)

Žvejai Mažosias Lietuvos Povaiolai.

Gana dažnai skaitome, o ir be to gerai žinome, kad Klaipėdos Kraštas yra ukininkų šalis. Bet tai tik nevisai tiesa. Musų krašteli yra ne vien ukininkų, bet ir žvejų kraštas. Visame pajuryje, ant Kopų, visame pamaryje, prie visų upių-upelių gyvena žvejai lietuviai. Tik kaszin kodėl apie juos niekur nieko skaityti, nieko girdėti. O kaip įdomu butų pasiskaityti apie musų draugbrolių žvejų lietuvių gyvenimą, jų vargus ir džiaugsmus. Nevisuose žvejų kiemuose galėjau lankytis, ne visais susipažinti. Gal dar nėra užsilikusi pas ukininkus tiek originališkumų kaip pas musų žvejus. Bemaž kožnas kaimas bus išlaikęs ir tebekavoja savo ypatybes. Ir gal retai šalis guli kartu prie jurų, prie marių ir prie upių. Prie tiek daug vandenų gyvenant turi buti įdomus ir žvejų gyvenimas.

Labai malonu ir naudinga butų, kad kas nors iš musų žvejų rašytojų surinktų medžiagos ir parašytų apie musų žvejus. Nei apie vieną musų krašto luomą nebus tiek daug ir tiek įvairios medžiagos, kaip apie musų žvejus. Dar geriau, kad musų viso krašto žvejai lietuviai susitelktų į vieną draugiją ir surengtų žvejų parodą. Toki paroda, tiksliai ir suprantamai priruošta ir parengta, butų įdomesnė už tulą ukio parodą. Tik apmislykim, kiek turim vosokios rušies žuvų, kokiais visokiais budais ir tinklais ir laivais jos žvejojamos, kokiais visokiais budais jos sunaudojamos ir žmonių valgomos. Kožnas meto laikas, kožnas vanduo turi savo ypatiškas žuvis, kožnas žvejo kaimas savo ypatingus laivus ir žvejojimo įrankius. O žvejai turi ir savo budus ir žmones. Ir musų gražiose dainose yra apdainuoti žvejai ir žvejų mergelės pajuodakelės, temokančios vien žvejoti ir laiveliu ant vandens plaukioti.

Žvejų sritis yra gana svarbi, kad ją prisiimtų ir musų krašto valdžia ir skirtų jai sulyg išgalės nemaža lėšų ištyrimui žvejybos musų krašte istorijos, surinktas statistines žinias ir literatišką medžiagą bei rengus viešas paskaitas ir leidus spaudinius. Bet ir Lietuvoj viso krašto žvejai turėtų kuogeriau susiorganizuoti ir busiamame Seime skaitlingai susirasti, nes jie yra maža musų krašto dauguma, o susidraugavę kitu atsakančiu luomu, geriausiai su Mažųjų Laukininkų Susivienyjimu musų krašto didi dauguma. Žvejai musų krašto užpelno buti kuolabiau pabojami, nes jie daug prisidėjo savo nelengvame pavadinime įgytų pajamų ir prigimtimi išlaikyti lietuviškumą ir tautos ir krašto negadintą originališkumą. Jų istorija dar neištirta, dar mums ir pasauliui nežinoma. Taigi broliai žvejai, rupinkit už save, už savo šlapį pavadinimą, už draugingumą tarpe savęs, už stiprią vienybę, už kėlimą ir lavinimą savo vėjuotos kulturos, tai vislab bus geriausias darbas už krašto laimę, o drauge ir jųsų ir viso musų mylimo vandeniuoto kampelio naudą. Gl.

("P. L. Balsas.")

KAS METĄ TAS PATS.

Negana, kad mes, demokratinės valstybės piliečiai, ilgai kankinamės įvairiose valstybinėse įstaigose iki dasiekiame nors dalinai savo tikslo, negana, kad dažnai teisybės pagrindai kojomis mindžiojami, bet kai susisiekimui kliutys daromos — dar yra sunkiau pernešti. Čia turiu mintyje nepildymą skelbiamo važinėjamo tvarkaraščio.

Sužinojai žmogus, kad garlaivis iš Jurbarko į Kauną 8 vališeina, pluši, skubi iš provincijos, kad tik anksčiau atvažiavus. Pribuvi septintoj valandoj ir sužinai, kad garlaivis jau valanda laiko kaip išplaukė "šiandien, girdi, išvažiavo 1½ valandos anksčiau." Lauk žmogus kitos dienos, jieškok vietos nakvynei ir daiktams padėti. Sulaukęs vidurnakčio jau rengkis ir skubėk valanda anksčiau, kitaip vėl liksies nenuvažiavęs.

Iš Kauno, skelbia tvarkaraštis, pirmas garlaivis išeina šeštą valandą. Ateini penkiose ir klausinėji, kuris garlaivis važiuoja. Išgirsti "šiandien pirmas garlaivis neis, išeis pietų laike." Lauki žmogus ir bijodamas nepavėluoti, ateini dešimtą valandą ir nusistebi, kad tas garlaivis, kuris turėjo eiti pietų laike, išėjo 9 valandoje.

—Kur gi "Laisvė," kuri žadėjo eiti pietų laike." Garlaivio tarnautojai atsako: "Atėjo P. Banaitis, ką tai pakalbėjo ir išėjo "Laisvė" pradžioje devintos valandos.

—Ar tai neis šiandie daugiau garlaivių?

—Jeigu atvažiuos iš intendanturos transporto dalies vežimai, paims iš garlaivio "Vaidilos" atvežtus javus, tai eis "Vaidila" žemyn."

Lauki žmogus atvažiuojančių vežimų, kaip gervė giedros, žinai, kad šiandien tavęs laukia vežimas ir baisu darosi pamanius — kas bus jei neatvažiuos intendanturos vežimai ir nepaims iš garlaivio javus. (Tas įvyko š. m. balandžio 5 ir 6 dd.).

Panašųs įvykiai laivininkystėje yra negeistini, mano nuomone, neleistini ir manau Vandens Kelių Valdyba turi pasirupinti tuos apsireiškimus pašalinti, įsakyti garlaivių vadams griežtai laikytis skelbiamų tvarkraščių, o ne kokių atskirų piliečių norų. ("L. Ž.")

AMERIKOS LIETUVIŲ VISUOMENEI PRANEŠIMAS.

Lietuvos Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerija yra nutarusi likviduoti Finansų Misijos raštinę New Yorke. Tas pavesta įvykdinti Lietuvos Atstovybei Vašingtone. Šiuomi skaitau reikalingų pranešti Amerikos lietuvių visuomenei, kad tolimesnis Lietuvos Laisvės paskolos bonų pardavinėjimas, o taip pat ir už tuos bonus prinokusių kuponų apmokėjimas yra Ministerijos pavestas sulyg tam tikra sutartimi Baltic States Bankui (294 Eighth Avenue, New York, N. Y.). Taip pat tam pačiam bankui sutartis paveda ir Lietuvos Valstybės Iždo lakštų pardavinėjimą ir jų kuponų apmokėjimą.

Lietuvos Laisvės Paskolos bonai jau yra perduoti pardavinėmui Baltic States Bankui, todėl visi, kas norėtų tų bonų pirkti arba gauti pinigus už savo prinokusius nuo pirmiau pirktų bonų kuponus, lai kreipiasi betarpiai aukščiau minėtan bankan.

Visi kiti Finansų Misijos reikalai bus perimti Atstovybės, o pilna Misijos atskaita, ją patikrinus bus persiųsta Lietuvon Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerijai.

Likviduojant Misiją, tarnautojai yra kviečiami užimti atatinkamas valstybines vietas Lietuvoje, kurios vietos jiems yra Ministerijos užtikrintos. Misijos likvidavimo darbas bus užbaigtas šio gegužės mėnesio antroje pusėje.

Šia proga turiu pareikšti Amerikos lietuvių visuomenei gilios padėkos už jos nuoširdų ir uolų rėmimą Finansų Misijos darbų, suteikiant jai savo pasitikėjimą ir bendradarbiavimą, kas rezultate davė Lietuvai apie du milijinu dolerių paskolos.

Kartu reiškiu vilties, kad ir toliau Amerikos lietuviai atsilieps į Lietuvos prašymus ir noriai pirks Lietuvos paskolas vis tiek kokiu keliu jos butų daromos, ar per Lietuvos valdžios įstaigas ar per tas visuomenės ir privatines įstaigas, kuriomis Lietuvos valdžia pasitiki.

V. Čarneckis,
Lietuvos Atstovas.

NEGINKITE BAŽNYČIOS IR TIKYBOS NEŠVARIOMIS RANKOMIS.

Yra pasaka. Kartą beimančiam bažnyčioj iš altoriaus aukso kieliką vagiui jo sunus pasakęs: "tėte, griekas tokiom purvinom klumpėm laipioti po Dievo altorių!" Į tai vagis atsakęs: "tai nieko, mano vaike, Dievas nežiuri purvinų kojų, tik tyros širdies!" — Ta pasakėlė — visuomet ateina galvon beskaitant "Laisvę." Ji išsijuosusi stengiasi šmeižtais, melais, artimo garbės plėšimu, šmugelninkų kėlimu į viršų, ginti Kristaus mokslą, katalikų bažnyčią, tikybą. Gal tokie purvini ginklai tiko seniau, kada žmonės buvo nesusipratę, kada nedaeidavo į juos tiesos žodis. Bet dabar tokiais purvinais įrankiais negalima, gerbiamieji krikščionys demokratai, su Federacijomis ir Ukininkų Sąjunga Bažnyčios ir tikybos apginti.

Jus patys nekatalikiškais darbais išsiskiriate iš katalikybės į naujausiųjų farizėjų atskalą ir kasdien mažinate katalikų bažnyčios šalininkus.

Ne valstiečiai liaudininkai ar bedieviai, "Laisvės ir Ko." žodynu kalbant, bažnyčią ir tikybą griauna, bet patys taip vadinami krikščionys. Tad tuščiai visur šaukiate — giname ir ginsime tikėjimą nuo valstiečių liaudininkų." Randasi ir kas kart rasis vis daugiau tokių katalikų, kurie gina ir gins tikybą tik ne nuo valstiečių liaudininkų, bet nuo jusų nešvaraus ir netikslaus gynimo!

Rinkimai parodys, ar sutaikomas jusų tikybos gynimas su katalikų nusistatymu. Paregėsime. ("L. Žinios.")

KIEKVIENAS SUSIPRATĘS LIETUVIS PRIKLAUSO PRIE A. L. T. SANDAROS.

SANDARA
AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINES SANDAROS LAIKRAŠTIS

"THE LEAGUE"
Published Eevery Thursday at South Boston, Mass.
by the
LITHUANIAN NATIONAL LEAGUE OF AMERICA.
VINCENT J. SZLIAKYS
Editor.
K. J. PAULAUSKAS
Business Manager.
327 E Street, Boston 27, Mass.

SANDARA
Savaitinis Laikraštis
Leidžiamas kas Ketvergas
AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SANDAROS

Prenumerata turi buti apmokama iš viršaus. Prenumeratos metas skaitosi nuo dienos užsirašymo.

Pinigus geriausia siųsti Pašto Money Orderiu, adresuojant:

Metams kainuoja	(Amerikoje)	$2.50
" "	Kanadoje	$2.75
" "	(Užsieniuose) ..	$3.00

Entered as Second - Class Matter January 14, 1914, at the Post Office Boston, Massachusetts, under the Act of March 3, 1879.

Apžvalga.

RINKIMŲ PASEKMĖS.

Kaip žinome, gegužės 12 ir 13 dd. Lietuvoje buvo rinkimai Seimo, pirmesnįjį klerikalams paleidus. "Eltos" pranešimu, buvusios sekančios pasekmės: Klerikalinės partijos gavo tokį balsų skaičių: Ukininkų Sąjunga 14, krikščionys demokratai 14 ir Darbo Federacija 13 — viso klerikalai gavo 40 atstovų. Ne-klerikalinės partijos gavo sekančiai: Liaudininkai 15, socialdemokratai 9 ir mažumos 14 —viso 38. Jeigu šis suskaitymas butų tikras, tai klerikalų blokas turėtų absoliučią didžiumą — jų butų 40 prieš visų kitų 38 atstovus. Vienok "Elta" nepaduoda tų žinių už tikras, tik vadina jas "apytikrėmis" — reiškia, kad gali buti koki maži skaitlinių pasikeitimai. Jeigu (kas galimas daiktas) klerikalai tikramjame apskaitliavime netektų tik vieno atstovo, tai jie netektų ir absoliutės didžiumos, nes jie turėtų 39 atstovus prieš 39.

MIZERNAS KLERIKALŲ LAIMĖJIMAS.

Atsižvelgiant į tai, kiek klerikalai pridarė betvarkių Lietuvoje paleizdami Seimą ir kiek šaliai išlaidų užkrovė su naujo Seimo rinkimu, jų laimėjimas yra mažas. Šie rinkimai yra didžiausias klerikalų pasmerkimas. Jie parodo, kad Lietuvoje yra ne vieni klerikalai, tad kokią teisę jie turi savinties vieniems valdyti visą šalį? Prietaringiems, svieto gudrumų nežinantiems kaimiečiams ir kaimo tetulėms, kurios taipgi turi teisę balsuoti, kunigai šventvagingai vartojo politikai ir bažnyčią su sakykla ir išpažinties sekramentą ir, matykit, pasekmės kokios mažos! Vos du atstovu daugiau gavo — jeigu gavo. Jei galutinu apskaitliavimu jie neteks tik vieno, jie neteks absoliutės didžiumos, kurios įgijimui jie pasidrąsino išvaikyti Seimą.

DAUGIAU PRALAIMĖTA.

Jei klerikalai ir butų laimėję, tai katalikų bažnyčia pralošė. Bereikalo jie nori visus įtikinti, kad klerikalas ir katalikas tai tas pats. Nešvarus klerikalų pasielgimas ir kišimas bažnyčios į politiką tik diskredituoja bažnyčią ir katalikų bažnyčia artimoje ateityj "atpakutavos" už pasidavimą klerikalams. Kas galės godoti tokią bažnyčią, kuri yra tik politikierių įrankis? Toki dalykai gali buti tik politiniai nesusipratusiai šaliai, kokia šiandie yra Lietuva. Tegul klerikalai mėgintų pasirodyt tokiose politiniai išsivysčiusiose šalyse, kaip Suv. Valstijos ar Anglija. Ar mes matome, kad čion, Amerikoje, kunigai kištųsi į politiką kitaip, kai pavienis asmuo? Čia kunigas eina balsuot taip, kaip kiekvienas kitas pilietis. Bet tegul kunigas pamėgintų bažnyčią panaudoti politikai, tai jis tuo pamatytų, kur jis atsidurtų.

AMERIKOS LIETUVIŲ KUNIGŲ POLITIKAVIMAS.

Net Amerikos lietuvių kunigai beveik neagituoja už jokias partijas. Airiai kunigai retkarčiais pataria bažnyčioje balsuoti už "savo žmogų." Bet kad tik yra palytima Lietuvos politika, tai Amerikos lietuvių kunigai, lyg užsikrėtę nuo Lietuvos kunigų, elgiasi lygiai taip, kaip ir anie. Tikėjimas jiems antroje vetoj, politika pirmoje. Nepribrendusioms avelėms jie įkalba, kad jų, tų kunigėlių, klerikaliniai darbeliai yra katalikiški reikalai. Kaip Lietuvoje, taip ir Amerikoje, daeita iki to, kad kunigai neturi nė vieno katalikiško laikraščio — visi jų laikraščiai klerikaliniai. Kiek metų pirmiau kun. Saurusaitis leido grynai katalikišką laikraštį, su kurio sustojimu Amerikos lietuviai neturi jokio katalikiško laikraščio. Visoki Draugai ir Garsai su jų politikos melais, gudrybėmis ir veidmainiavimais mąstantį žmogų gali tik atstumti nuo katalikystės, bet ne patraukti.

PAVYZDIS.

Pavyzdžių klerikalų melavimų politikos tikslais galėtume parodyti eibes. Parodysime tik vėliausią. "Drauge" geg. 21 d. randame perspaudintą iš Kauno klerikalų "Laisvės" straipsnį apie gerb. Sleževičiaus atsilankymą Prienuose. Pradžia yra tokia:

"Šių metų 15 dieną balandžio įvyko Prienuose valstiečių liaudininkų mitingas. Atvyko pati galva p. M. Sleževičius. Mat jis važiavo, kad įkvėpti prieniečiams socializmo. Bet nabagėliui nepavyko, kaip paprastai Prienuose socialistams ir kitiems jų sėbrams. Mat Prienų piliečiai gerai susipratę katalikai ir nesiseka bolševikėliams."

"Laisvės" klerikalai gerai žino, kad valstiečių liaudininkų programoje nėra socializmo įvykdinimas, vienok su "katalikišku" sąžinės ramumu skleidžia melą, buk Sleževičius atvažiavo "prieniečiams socializmą įkvėpti." Toliaus, darant aliuziją prie gerb. Sleževičiaus, sakoma: "Prienų piliečiai gerai susipratę katalikai, todėl ir nesiseka bolševikėliams." Reiškia —gerb. Sleževičius dabar jau bolševikas!

"Draugo" redaktorius, kun. Česaitis, rods žino, kad gerb. Sleževičius važiavo į Prienus ne socializmo platinti ir kad jis nėra bolševikas, vienok su regimu pasiskonėjimu atkartoja "Laisvės" klerikalinius metus ir da nuo savęs taria žodelį toje pačioj linkmėj, tuomi imdamas lygią su "Laisve" atsakomybę. Nuo savęs sako:

"Rinkimai į Lietuvos Seimą įvyko geg. 12 ir 13 d. Nutilo rinkimų audra ir "apsispiaudymo" laikas. Žiurint į Lietuvos laikraščius, Seimo rinkimuose labiausiai tapo apiprunkštas Mykolas Sleževičius, ponios D. Sleževičienės viešnios Amerikoje vyr. sandarietių ir Naujaus Žygelio "bosas."

Reiškia — kun. Česaitis žino, kad gerb. Sleževičius buvo klerikalų "apspiaudytas," vienok da ir nuo savęs, dievobaimingai atsikraustęs, drebia jam klerikalinį skreplį! Ir, be abejonės, paskaito tą už "katalikišką" darbą! Kokiam zakristijoneliui butų galima dovanoti, nes butų galima pateisinti, kad "nežino, ką daro." Bet kun. Česaitis ignorancija neišsiteisįs. Jis žino, kokis valstiečių liaudininkų programas, ir jam gerai žinomas skirtumas tarp socializmo ir bolševizmo. Netyčia išsprudusiu prasitarimu jis parodo, jog žino, kad ant gerb. Sleževičiaus buvo spiaudoma, ir žino, kad krikščioniui reikėtų apginti spiaudomą žmogų, vienok su klerikaliniu sąžinės elastiškumu ir pats ten spiauja kur kiti spiovė.

Stebėtinas tas klerikalų sąžinės elastiškumas. Nejaugi tai katalikystės vaisiai, kaip jie mus nori įtikinti?

VISUOTINOJI KRONIKA

‡‡ **Sikorski ketina rezignuoti.** Buvęs Lenkijos premieras Witos sudarė bloką su dešiniais, ir dabartinis Lenkijos premieras Sikorski bene tik ar neturės rezignuoti da prieš Seimo sesiją. Dvarponių grupė su atstovu Dubanovičium pryšakyje pažadėjo parėmimo šiam blokui.

‡‡ **Sudraskyti du tiltai.** Lenkų laikraščiai praneša, kad ant geležinkelio Vilnius-Varšava, tarp stočių Podbrodin ir Novosvięciany ir netoli stoties Ignalino ant geležinkelio Vilnius-Kalkunai nežinomi piktadėjai išsprogdino du tiltu. Tiltai esą išpleišyti piroksilina, kuri yra daroma tik Lietuvoje ir Russijoje; tad lenkai sako, kad tiltus turėjo sudraskyti arba bolševikai, arba lietuviai.

‡‡ **Lenkija ginkluotai klumpa Danzigą.** Lenkija uždraudė išvažiuoti vyrams tarpe 18 ir 28 metų, nes šaukia 1895 ir 1897 m. rezervistus neva tai manevrams. Bet patys lenkų laikraščiai rašo, kad Lenkijai gal atsieiti panaudoti ginkluotą jiegą Danzige, kur buk vietinė valdžia skriaudžia lenkų reikalus. Tam reikalui bene tik ar nebus renkami rezervai. Danzig'e vaikščioja gandai, buk lenkai mano kariuomene užimti Danzig'o muitų rubežius ir imti muitą už vokiečių prekes.

‡‡ **Danzig'o protestas.** Laisvas miestas Danzig'as skundėsi Tautų Lygai ant lenkų valdžios, kad ta išsiunčia į Danzig'ą šimtus rusų pabėgėlių ir paskui neleidžia jiems grįžti į Lenkiją.

‡‡ **Vargonininko įkliuvimas.** Lenkų bažnyčios New Yorke, Bronx'e, prie 155 gatvės, vargonininkas Gandziala pakliuvo į bėdą. Nuo seniai tarp parapijonų vaikščiojo gandai, kad bažnytnamyje pas vargonininką yra dideli išdykavimai.

13-kos metų mergaitė Rydzewska, kuri eidavo pas tą vargonininką mokytis muzikos, pradėjo skųsties motinai, kad jai darosi nesveika. Motina, supratus kas yra mergaitei, ėmė jos klausinėti, ir mergaitė prisipažino, kad vargonininkas per lekcijas "pažaidė" su ja. Ji neužilgo bus motina. Vargonininkas areštuotas ir iki teismo pastatytas po $25,000 kaucija.

‡‡ **Vailokaičių Bankas.** Kun. Vailokaičio Ukio Bankas turi 15 milijonų litų, kad išviso Lietuvoje yra 42 milijonai. Vailokaičiai, žinoma, yra klerikalų partijos, kuri jau dabar dangstosi visokiais vardais: Ukininkų Sąjunga, Krikščionys Demokratai, Darbo Federacija, Zitiečiai, Blaivininkai, Katalikių Moterų, Valstiečių Katalikų ir tt. Suprantama, visur klerikalų vadai stengiasi prisidengti katalikyste, nes kitaip neįtrauktų vargšų į kilpas. Kuris gi bežemis ar mažžemis balsuos už tokią partiją, kuri jo neprileidžia prie įgijimo žemės, jei jo skriauda nebutų kuo nors pridengta? Kaip meškos duobę pridengia iš viršaus žaliomis šakomis, taip klerikalai vargšams užtaisytas kilpas pridengia katalikyste. Ir stebėtina, kad vargšų daugiau įkrinta į jiems užtaisytas pinkles, nė kaip meškų įkrizdavo į gudriausiai užtaisytas duobes. Kun. Vailokaičiams nepakanka nė tų 15 milijonų, kurių juk jie negalėjo katalikiškai gyvendami "uždirbti" į keletą metų. Per klerikalines partijas Vailokaičiai nori valdyti Lietuvą, ir kad Lietuvos Seimas sprudo iš klerikalų rankų, tai klerikalai Seimą paleido ir paskelbė naujus rinkimus. Naujieji rinkimai atsieis Lietuvai tarpe 4 ir 5 milijonų litų. Naujas klerikalų "nuopelnas"!

‡‡ **A. Smetona rezignavo.** Negalėdamas sugyventi su klaipėdiečiais, Lietuvos Vyriausias Klaipėdos Krašturi Komisorius A. Smetona išsižadėjo tos vietos. Tuo tarpu jo pareigas eina Budrys.

‡‡ **Klaipėdos streikas pagelbėjo Lietuvai.** Sugrįžęs iš Paryžiaus M. Jankus pareiškė, kad vokiečių Heimatbundnikų streikas daug pagelbėjo Lietuvai. Prancuzai pamatę, kad vokiečiai streikuoja prieš lietuvius, tuo ėmę maloniau į lietuvius žiurėti. Mat lenkai visur skelbia, kad lietuviai visur išvien eina su vokiečiais, tad vokiečiams sukilus prieš lietuvius, prancuzai pamatė, kad ištikrųjų nėra ten tokios vienybės.

‡‡ **Suspenduotam vyskupui aukso kryžius už politiką.** "L. Ukininkas" rašo: "Keletas lenkų aukštų valdininkų, kaipo Parševskis, Meistovič, delegatas Romanas, gen. Želigovskis ir kt. sudarė komitetą, kuris rengiasi įteikti vyskupui Bandurskiui aukso vyskupo kryžių. Komitetas išleido atsišaukimą, kuriuo raginama visuomenė aukoti tam tikslui. Beto primenama vyskupo užsitarnavimai prijungiant Vilnių prie Lenkijos."

Atsakymai į Paklausimus

J. M. "Sandaros" Rėdystė,
So. Boston, Mass.

Gerbiamieji Tamstos:—

Pilnai pasitikiu, kad nepagailėsite tamstų laikraštyje biskutį vietos ir išaiškinsite pora klausimų, kuriuos žemiau paduosiu, už ką tamstoms busiu labai dėkingas. O tuom tarpu velydamas tamstoms viso labo, pareiškiu gilios mano pagarbos.

Jonas Zakarauskas.

KLAUSIMAI.

1. Kas pirma pasaulyje atsirado: ar mokslas ar kapitalas?

2. Katras šiandieninėje gadynėje užima pirmą vietą: ar mokslas, ar kapitalas?

ATSAKYMAI.

Klausimai yra labai migloti, ir sunku į juos atsakyti.

1. Kas pirmiau atsiradi: mokslas ar kapitalas? Galima manyti, kad abudu sykiu užsimezgė. Kada žmogus, laipsniškai besivystydamas iš žemesnių formų, pradėjo įgyti protavimo pajiegą ir supratęs, kad su kucium lengviau atsiginti nuo priešų, išsilaužė pirmą kucių, tai jis įgijo pirmą nuosavybę, turtą, primityvį kapitalą. Kada jis išmoko išsilaužti sau kucių, tai jis tuo pačiu tarpu turėjo ir mokslo pradžią.

2. Kas užima pirmesnę vietą: mokslas ar kapitalas? Nėvienas, nė kitas neužima pirmesnės vietos, nes tarpe jų nėra jokio lenktyniavimo. Kas užima pirmesnę vietą: kepurė ar batai? Batai reikalingesni tam, kas nenori basas vaikščioti, gi kepurė tam, kas nenori buti vienplaukis, ir kad mes visi nenorime nė basi, nė vienplaukiai buti, tad mums lygios svarbos yra ir batai ir kepurės. Žmogus negali gyventi be mokslo, ir jis negali gyventi be kapitalo, tad jam ir vienas ir kitas yra lygios svarbos. Ir "mokslas", ir "kapitalas" gali buti vartojamas dviejose prasmėse. "Mokslas" gali reikšti "mokėjimą" ir gali reikšti susistematizuotą kokią nors žinijos šaką, įgytą ir patikrintą observacijomis ir taisyklingu protavimu. "Kapitalas" gali reikšti alei kokį turtą arba tik turtą, paskirtą produkcijai.

Prieš Konstituciją, Preš Demokratiją, Prieš Visuotinus Rinkimus.

Konstitucija musų, nors kr.-demokratų, Ukininkų Sąjungos ir Darbo Federacijos kartu su žydais ir apdarkyta, visgi remiasi demokratizmo pagrindais. Svarbiausias demokratizmo ginklas Lietuvos Konstitucijoj, tai visuotinas balsavimas ir Seimo teisės. Kol visi pilnateisiai gyventojai turi teisę slaptu balsavimu savo valią išreikšti, kol Seimas gali vyriausybę atstatyti, kol jis turi teisę nepraleist algos net Respublikos Prezidentui, tol diktaturos ir monarchizmo pavojus yra nedidelis.

Bet Konstitucija niekur nėra amžina. Ji gali buti pakeista. Konstitucija mainosi tada, kai Seiman pakliuva tos ar kitos Konstitucijos dalies priešininkų didžiuma.

Musų viešpataujančios partijos blokas Ukininkų Sąjungos, Darbo Federacijos, Krikščionių demokratų, Zitiečių, Blaivininkių, Katalikių Moterų, Valstiečių Katalikų ir tt. ir tt., pastaruoju laiku aiškiai yra pakrypusios dešinėn, prieš demokratizmo principus.

Kaip sakydavo Ukininkų Sąjungos šulas d-ras E. Draugelis, Lietuvai dabar reikalinga esanti "stipri valdžia." Kas tai yra per daiktas ta "stipri valdžia," d-ras E. Draugelis nepasakė. Bet iš kitų "krikščioniškųjų" lyderių K. Ambrozaičio ir Lumbio neužilgo sužinojome, kad tai turi buti "jaunuomenės diktatura" arba kitaip Lietuvos "fašistų" valdžia.

Musų "krikščionys" pasižiurėję į Mussolini, į Popiežiaus palaimintus Italijos fašistus, vienu kartu šalčiau apsvarstę Rusijos bolševikų valdymo budą (apie tai rašė kun. A. Vilimas "Laisvėje"), praregėjo, kad tokia valdymo sistema, nors ir bolševistinė, nėra taip jau labai jiems bloga, ir gal galima butų pritaikinti ji ir Lietuvai. Kaip teisingai kun. A. Vlimas "Laisvėje" rašė, bolševikų ir Italijos fašistų valdymo sistema yra viena ir ta pati — abieji valdo— su pagelba organizuotos kariškos organizacijos ir visai nedemokratingai, neklausydami šalies rinktinių atstovų valios. Nors nei vieni, nei antri pačių rinkimų nepanaikino, bet per savo organizuotas ginkluotas pajiegas taip paveikia į valstybės atstovų rinkimus ir į patį atstovų organą (parlamentą), jogei šio valstybės aparato vertė visai nukrinta.

Tokios valdymo sistemos, matomai, nori pas mus, rodos, didžiuma, o gal ir visi, "krikščioniškojo" bloko šulai. Jau visų 38 b. Seimo "krikščionių" atstovų parašai po panašios tendencijos manifestu "Visiems Lietuviams!" rodo, kad toj pusėj esą didelio solidarumo. Ir pačiame musų valdžios lėšomis leidžiamam dienraštyj "Lietuva" matomai, rengiama pamažu dirva kiek įmanant lyg apkarpyti piliečių teises.

Kartas nuo karto atsiranda ten straipsnių, gan šaltai parašytų, bet su aiškia simpatija "fašizmui," administracijos teisių praplatinimui ir žinoma, kartu piliečių teisių susiaurinimui. Ir praktikoj turime dabar per rinkimus slaptų prieš konstituciją einančių įsakymų veikimą, kaip mitingų, atsišaukimų draudimą (Mariamp. Sasnava).

Pažangos organo "Krašto Balsas" dar drąsiau rašo — demokratizmas, girdi, yra supuvęs ir reikia tas lavonas kogreičiausiai pašalinti iš Lietuvos apyvartos.

Aiškiau tai vis pasakius išeina, kad Ukininkų Sąjunga kartu su visu "krikščionių" blokų, o taipogi ir Pažanga su žemdirbiais eina:

1) prie rinkimų teisių susiaurinimo (turbut tik turintiems turto butų leista balsuoti, nors dar naujos konstitucijos projekto nepadarė);

2) prie Seimo teisių susiaurinimo (laikraščiuos randi lyg Mussolini sumanymui pritarimo —lai Seimas susirinkęs pastato valdžią ir po to išsiskirsto).

3) prie savivaldybių teisių susiaurinimo (daugiau duot teisių apskrities viršininkams).

Tai vadinasi reakcija, prie senovės grįžimas ir revoliucijos laimėjimų likvidacija.

Valstiečių Liaudininkų Sąjunga, kuri kartu su savo pirmtakunais — Varpininkais, Lietuvos Demokratų partija — beveik 35 metus kovoja už įvedimą Lietuvoj demokratizmo dėsnių, suprantama, negali nuo to atsisakyti. Mes vesime prieš visus reakcionierius kovą. Kviečiame visus musų šalininkus vienytis, nes ir priešininkai turi jau padarę bendrą frontą prieš musų Konstituciją.

Šie rinkimai turi parodyt, kas už musų Konstituciją ir kas prieš ją, kas už demokratizmą ir visuotinus rinkimus, kas prieš tai.

Taigi, neapsigaukit, rinkikai! Neišauginkite savo balsavimu angies, kuri paskui skaudžiai Lietuvos Respubliką įgels ir atims laimėtas teises. ("L. Ž.")

PRANEŠIMAS.

"Sandaroje" No. 3, sausio 18 d. patalpinti du neteisingi atsišaukimai, butent: Barboros Rastauskienės ir Steputės Beliauskytės. B. Rastauskienė ir S. Beliauskytė susitarusios meluoja, kad tas sodnas Dr. Chmieliausko, kuris 30 metų atgal yra jau supuvęs (miręs). Tas sodnas geroj vietoj, prie bažnyčios stovi; plotas apie dešimtinę žemės; vienam gale daržinė, kitam — stuba; apart to, pastatyta daržinė nemaža, stogas dengtas metsingine blėta; sienojų kruvos užverstos nemažas žemės plotas; pamatas išmurytas akmeniais; rengiama statyti rumas. B. Rastauskienė ir Rastauskas neduotų be kokių šimto tukstančių litų tą visą savo turtą. Da reikia žinoti, kad p. Rastauskas turi kitoj vietoj ant farmos žemės plotą. Tai jie tokie nubiednėję! Yra daug, daug suvargesnių žmonių, kuriuos reikalas yra sušelpti, o ne tokius godulingus turtuolius. Dar reikia pridurti, kad B. Rastauskienės duktė Elžbieta nėra jokia ligonė. Ji nesutinka su savo vyru Grigalium, amerikonu, kuris yra geras žmogus, ji su juo negyvena, reikalauja aukų iš amerikonų. Ji, rodos, buvo "Lietuvos" redakcijoj Kaune. Tai tokios-tokelės apie Rastauskus.

J. Varaitis.

KIEKVIENAS SUSIPRATĘS LIETUVIS PRIKLAUSO PRIE A. L. T. SANDAROS.

IŠTRAUKOS IŠ LAIŠKŲ.

Binghamton, N. Y., geg. 12 d. (Gerb. J. Urbonas iš Dayton, O. gavo du laišku iš Lietuvos, iš kurių malonėjo atsiųsti sekančias ištraukas:)

Toliaus pranešu, kad pas mus bus gegužės 12 ir 13 dd. nauji rinkimai į Seimą. Kokios bus tų rinkimų pasekmės, tai ateitis parodys. Tik tas blogas dalykas, kad po miestelius policija draudžia agituoti viešai, o musų juodieji ilgaskverniai net su ašaromis jau po bažnyčias agituoja. O, žinoma, kaimo žmonelių daugumas ir paklauso tų vilkų prisidengusių avies kailyje. Per J. U.

Lietuvoje pas mus bus rinkimai į seimą gegužės 12-13 dd. Kunigai jau išanksto darbuojasi bažnyčiose, o špitolės tai jau visos margos nuo plakatų. Bet tikimėsi, kad šiuose rinkimuose krikščionys nelaimės.

Per J. U.

Vietos žinios.

"LEVIATHAN" BOSTONE.

Gegužės 18 d. 11:30 val. vakare į So. Bostono doką įvežta "Leviathan," didžiausias sviete pasažierinis laivas. Keturiolika "tug'ų" darbavosi porą valandų, kol tą milžiną įtraukė į sausąjį doką, kur jį apvalys ir prirengs kelionei per jures. Bostonas gali pasigirti, kad turi Amerikoje vienatinį gana didelį sausą doką, į kurį "Leviathan" gali tilpti.

MAŽA PELNO.

Į krautuvę, esančią 146 Fourth St., So. Bostone, geg. 21 d. iš lietaus lauke įėjo su skėčiu nepažįstamas žmogus, suglaudęs skėtį, atkišo į krautuvės savininką ir apkraustė jo kišenius ir registerį. Bet mažai pelnė: registeryje rado tik $3, kišeniuose tik biskį smulkių. Atsidusęs vėl išėjo į lietų ir dingo iš akių.

GYDYTOJAI RADO ŠIRDIES PAVANDENIAVIMĄ.

Dabar vaikščioja visą dieną ir vis eina sveikyn.

Ponas G. B. Mahan, Cave in Rock, Ill., rašo: "Kada aš pradėjau vartoti Nuga-Tone'ą, aš buvau pusėtinai supučs, raumens visi skaudėjo, gydytojai sakė, aš turįs širdies pavandeniavimą. Su vargu galėjau atsigulti ir atsikelti iš lovos ir man turėjo pagelbėti, toks buvau silpnas. Nugo-Tone pradėjo duoti man stiprumo, suputimas ir skaudumas pradėjo nykti. Dabar aš vaikščioju visą dieną, kas sykis einu geryn ir valgau mažne viską. Galiu tikrai patart Nuga-Tone'ą kiekvienam." Šitas didysis vaistas stimuliuoja ir pataiso širdies veikimą, pagerina apytaką, maitina ir stiprina nervus, padaro gausų raudoną kraują, pagelbsti virškinimui ir prašalina nuodus. Pamėgink jį pats ir įsitikink. Vienam pilnam mėnesiui gydytis tik $1.00. Nuga-Tone'ą pardavinėja visi gėresnieji aptiekinikai pozitingai garantuodami, kad suteiks pilną patenkinimą arba pinigai bus sugrąžinti (garantiją rasi prie kiekvienos bonkelės), arba pasiųs tiesiog apmokėtu paštu National Laboratory, 1038 So. Wabash Ave., Chicago, paėmus jiems $1.00.

STRAIPSNIS V.

KUDIKIO APRUPINIMAS IR PENĖJIMAS.

Penėjimas Krutimis.

Gamta parėdė, kad kudikis butų penimas krutimis; todėl motinos pienas yra geriausias kudikiams penėti maistas. Motina turėtų dėti visas pastangas žindyti savo kudikį ir nesigriebti bonkos iki viskas kas buvo galima tapo padaryta penėjimui krutimis.

Penėjimas iš bonkutės.

Kuomet krutyse pieno nėra, tada reikalas stvertis bonkutės. Kad šita metodė butų pasekminga, reikia labai atydžiai rupintis pasirenkant tinkamą pieną ir jį prirengiant, į ką įeina daug svarbių smulkmenų.

Jei yra kuris vienas dalykas svarbesnis už kitus prirengiant kudikiui maistą, tai tas dalykas yra švarumas. Visi indai dėl mieravimo, šildymo, maišymo ir penėjimo turi buti sterilizuoti verdančiame vandeny tuoj pirm vartojimo. Beto yra svarbu, kad visokis mieravimas turi buti atliktas atydžiai, kad gavus geriausių pasekmių iš vartojamo maisto. Jei seksi patarimą čionai paduotą, tai išvengsi daugelio bėdų.

Pasirinktas maistas turi buti grynas, švarus pienas atatinkamai atmieštas sulyg kudikio amžiaus. Pasaldintas kondensuotas pienas yra ideilis kudikiams maistas, dėlto, kad jis švarus, vienodo sudėjimo, lengvai suvirškomas ir visados gatavas vartojimui atmiešti tik su virintu vandeniu.

Kaip viršuje jau buvo rašyta, dažnai pasitaiko, kad motinos neįgali penėti kudikio savo krutimis, ir tada, suprantama, reikia parupinti kurį nors kitą maistą. Ir geras, grynas, sveikas karvės pienas, tinkamai sumaišytas su reikalinga kiekybe geriausio cukraus, yra tokis maistas, pridėjus kiek vandenio. Puikiausias sumaišymas parinkčiausio pieno ir geriausio cukraus eina po vardu Borden's Eagle Brand Milk. Per tris gentkartes motinos atsidėjo ant šito puikaus pieno. Penint jį sulyg nurodymų, jis padaro arčiausį artimumą prie motinos pieno.

Borden's Eagle Pienas šiandie auklėjęs daugelį vaikų, kurių tėvai patys išaugo ant Eagle Pieno, ir kurių tėvų tėvai taip pat augo šituo Pienu 70 metais. Kuomet pasvarstai, kad Bordeno pienas yra vartojamas per tris gentkartes, ir vis labiau yra vartojamas šiandien, tai pamanai, kad turi buti tam priežastis. Ir ta priežastis yra taą kad jis įrodė save esant užganėdinančiu ir saugiu taip ilgai, kad žmonės turi jame pasitikėjimą.

Nežiurint kur tu neisi po visą šitą šalį, ir Kanadą, visur gausi tą patį Borden's Eagle Pieną, šviežią ir sveiką beveik kiekvienoje krautuvėje. Visais atžvilgiais jis yra vienatinis saugus pienas, su kuriuo gali išauklėti kudikius, kuomet nėra motinos pieno.

Kuomet prisieina reikalas išauklėti jusų kudikius į stiprius, sveikus vyrus bei moteris, niekas nėra taip svarbus jų pirmuose gyvenimo žingsniuose kaip maistas. Todėl žmonės jau seniai pamatė eksperimentavę. Išmintingi žmonės nerizikuoja. Jei motinos pieno nėra, jie nesikvaršina, bet tuoj imasi Borden's Eagle Brand Pieno. Pasinaudok prityrimu tiekos milionų kudikių per paskutines tris gentkartes.

Skaityk šituos straipsnius kas sąvaitę ir pasidėk ateičiai.

Haverhill, Mass.

MILŽINIŠKAS ATIDARYMAS KEMPĖS.

Rengia L. U. Gedimino Kliubas

—Kuris įvyks—

SEREDOJE, GEGUŽĖS-MAY 30 D., 1923

Pradžia 10-tą val. ryte ir tęsis iki vėlumai.

Taigi apielinkės lietuviai esate kviečiami atsilankyti į šį milžinišką pikniką.

Todėl, kad pirmą kart atidarant parką turėsime puikų programą, dainuos du chorai liaudies, meilės ir naujosios gadynės dainas. Nepraleiskite progos!

P. S. Jeigu minėtoj dienoj lytų, tai pikninkas įvyks birželio 2 d. Ir karus imkit parašu: **Georgetown** pusę fėro pavažiavę išlipkit ir rasit kempę. **Įžanga 50c.** Kviečia RENGĖJAI.

PIKNIKAS

Kurį rengia suvienytoms spėkoms A. L. T. Sandaros 57 kp., Union City, Conn. ir 11 kp. Waterbury, Conn.

—Piknikas bus—

Seredoje, Gegužės 30 d., 1923

(DECORATION DAY)

LINDEN PARKE, UNION CITY, CONN.

Prasidės 12 val. dieną ir trauksis iki vėlybai nakčiai.

Gerbiamieji! Kviečiame visus atsilankyti į viršminėtą Pikniką, kas tik mylite gražiai laiką praleisti ir linksmai pašokti. Ypač kviečiame Sandariečius iš kitų kolionijų atsilankyti į musų parengimus. Turėsime puikią orkestrą, kuri grieš visokius šokius amerikoniškus ir lietuviškus kas tik kokių panorės, Tatgi nepraleiskite šios puikios progos o atsilankykite visi mes užtikrinam, jog busite pilnai užganėdinti. **Kviečia RENGĖJAI.**

ATYDAI VISŲ

Amerikos Lietuvių Akcijinės Bendrovės "RUBAS" Dalininkų.

Gerbiamieji:—

Jus visi žinot, kad musų yra pradėtas milžiniškas darbas Lietuvoj ir jau baigiama atsiekti tikslą.

Ateinantį rudenį butinai bus paleistas darban linų verpimo ir audimo fabrikas. Paskutiniu laiku yra mums proga nupirkti visas reikalingas mašinas Anglijoj už labai pigią kainą, bet iki liepos 15 d. pinigai turi buti sumokėti. Tam reikalui yra nutarta, Lietuvoj ir Amerikos dalininkai tą patvirtino, kad išleidus 500 vekselių po $100 vertės sumoje 50,000 dolerių 7 nuoš. 5 metams. Procentus kasmet ir pasibaigus laikui sumą išmokės Central Mfg. District Bankas, Chicago, Ill. Arba Bendrovės "Rubas" raštinė Kaune.

Laikytame dalininkų susirinkime, gegužės 11 d., 1923 m. vienbalsiai nutarė, kad kiekvienas dalininkas tam reikalui turi paimti po vieną vekselį $100 vertės ir akcijų už $50.

Todėl nejuokavokim vyrai! Nes laikas labai trumpas, o dalyką pradėję turim užbaigti.

Pirmininkas J. GUDŽIUNAS.

AM. LIET. AKC. B-VĖ "RUBAS."

809 West 35-th Street, Chicago, Ill.

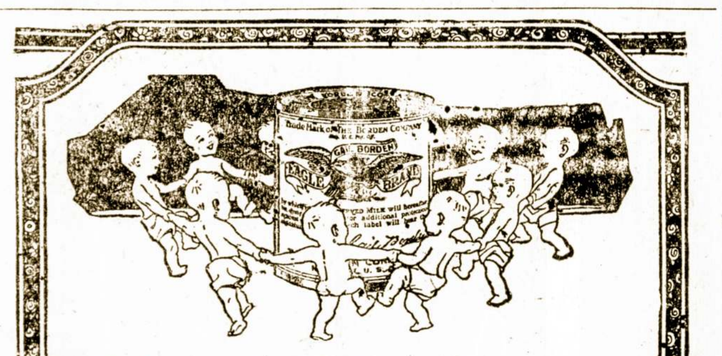

JEI tavo kūdikis gauna tinkamą maistą, tai jis augs stiprus ir sveikas. Eagle Pienas yra priimtas maistas kūdikiams per 63 metus ir išauklėjo tūkstančius kūdikių į stiprius ir sveikus vyrus bei moteris.

Jei nežinai kaip vartoti Eagle Pieną, prisiūsk mums šitą paskelbimą ir mes jums pasiūsime penėjimo instrukcijas, Kūdikių Knygą ir kitokias brangias informacijas, dykai.

THE BORDEN COMPANY

BORDEN BUILDING NEW YORK

Baltic States Bank

Lietuvos Finansų Ministerijos Korespondentas.

Banko Resursai—$1,700,000.00.

Parduoda Lietuvos Laisvės Paskolos Bonus ir išmoka nuošimčius už Kuponus.

Priima depozitus ir moka 4%, priskaitomus prie sumos kas mėnuo. Depozitus galima prisiųsti ir per paštą.

Siunčia pinigus į Lietuvą ir visas pasaulio šalis, su pilna garantija, greitai, teisingai ir pigiai.

Parduoda laivakortes kelionei į Europą ir iš Europos ant visų linijų.

Turi savo korespondentus — Bankus: Kaune, Rygoje, Vilniuje, Berlyne ir kituose Europos miestuose.

Baltic States Banke savo depozitus laiko New Yorko Valstija, New Yorko miestas, Lietuvos Finansų Ministerija, Lietuvos Bankas, Lietuvos Kredito Bankas, Prekybos ir Pramonės Bankas, Susivienyjimas Lietuvių Amerikoje ir kitos įstaigos.

Kad ir trupučiuką iš kelio, bet apsimoka kreiptis.

Visais bankiniais reikalais į

BALTIC STATES BANK

294 Eighth Ave., kampas W. 25-th St., **New York, N. Y.**

Telefonas: WATKINS 2142.

Bankas atdaras kasdien nuo 9 ryte iki 5 val. po piet. Subatomis — iki 7 val. vakare.

EXTRA!

Puiki proga!

Sulaukus šiltos vasaros dienos, kiekvienas šventadienyje arba šiaip liuosesnėje valandoje išeina į lauką, kad po medžių atsisėdus pakviepuoti tyru oru ir paskaityti naudingą laikraštį bei knygą. "Sandaros" Administracija šiuomi suteikia progą už pusę kainos įsigyti šias knygas:

LIETUVOS ĮSTATYMAI.

Didelė 1030 puslapių knyga su apdarais kaina $3.00. Šiame mėnesyje kiekvienam atiduosime už $1.50.

ŽMOGAUS PAREIGOS

Didelė knyga, 245 puslapių, kaina $1.00; atiduosime už 50c.

Svetimoje Padangėje Pasaulio Verpetuose

Didelė 7X10, eilių knyga, 200 puslapių, kaina $2.00; atiduosime už $1.00.

AIDŲ AIDŽIAI

Fausto Kiršos eilių knyga, su gražiais viršėliais, didelio formato, 110 puslapių, kaina 50c., atiduosime už 25c.

KLAIPĖDOS ALBUMAS.

10 Klaipėdos Krašto paveikslų atviručių formoje sudėtos vienoje knygelėje, kaina 50c. Šiame mėnesyje atiduosime už 25c.

Tad kuris prisiųs $3.50, tas gaus šias minėtas knygas. Kadangi jų nedaug turime, tai pasiskubinkite užsisakyti.

Kas nenori visas, gali pasirinkti bile vieną.

SANDARA

327 E St., So. Boston, Mass.

WRENTHAM INN.

PUIKI LIETUVIŲ VIETA PAULIOT.

Žinomas Bostono lietuvis, Jonas Malonis, nupirko garsųjį Wrentham Inn. Tai yra puikus vasaros viešbutis ant kranto Lake Pearl, gražiausio ežero Massachusetts valstijoj. Tojį vieta vadinas Wrentham, Mass., apie 30 mylių nuo Bostono.

Ežere taipgi galima maudytis, galima žuvauti ir irstytis.

Kas nori pauliot ir gerai laiką praleist, tegul nuvažiuoja pas MALONĮ Į WRENTHAM, INN. Valgyt duodama gerai ir nebrangiai. Specialis patarnavimas kliubų, draugijų, piknikų ir automobilistų partijoms.

Ideališka vieta sveikatai, pasilsiui ir pasilinksminimui.

Hotelis stovi medžių pauksnėj. Šaltinių vanduo lygus, garsaus Polando šaltiniams. Karai ir traukiniai eina į visas puses. Vienu žodžiu, gražiausia ir parankiausia vieta pasaulyje. (23)

Kviečia atsilankyti savininkas,

JONAS MALONIS, WRENTHAM, MASSACHUSETTS.

John F. Concannon Co.

LIETUVIAI SAVININKAI.

Geriausio visokios rūšies tonko išdirbėjai. Musų tonikas yra geriausias visoje apielinkėje. Tad reikalaukit jo.

92 A St., Kampas Third Street, So. Boston, Mass.

Tel. So. Boston 3290-W.

Nuga-Tone

Rasekme po 20 dienu arba grąžiname jums pinigus.

PADARA TIRŠTĄ, RAUDONĄ KRAUJĄ, STIPRUS, NUOLATINIUS NERVUS, TVIRTUS VYRUS IR MOTERES.

Turedamas sunaikintą Sveikatą ir Spėkas; turedamas neaiškią mintę ir nusilpnėtą kuną; pasibodis imant vaistus dėl padidinima veiklumo ir vaistus svaiginančius, bandyk Nuga-Tone ir persitikrik kaip greitu laiku jausesi visai naujo žmogui! Devynes iš dešimtes visu žmogaus ligu, tokiu kaip blogas apetitas, negruomulavimas viduriu, gazai ir išputimai, užketėjimas skilves, tulžinis, anemia, kankinimai reumatizmo, skaudmai galvos, neuralgia, stokas energijos, nusilpnejimas nervu ir negalėjimas miegoti, paeina nuo stoka nervu pajiegos, skisto vandeniuoto kraujo ir neužtektinios cirkulacijos kraujo.

Kožna dalis kuno ir kožna jo veikme remiase ant nervu pajiegos, kurios didžiausei užlaika geram stoviuje pilvą, jaknas, inkštus ir grobus, širdes plakimo, kraujo cirkulavimo. Nuga-Tone yra labai protingas gydymas nuo nusilpnetu nervu ir abelno sunaikinimo kuno. Kodėl? Todėl kad jie yra sutaisyti iš aštoniu brangiu, sveikatą duadančiu sudėtiniu vaistu, rekomenduotu ir nuruodytu per garsingus Gydytojus. Yra jie ypatingai maistingi į Geležę ir Fosforą-maistus del Kraujo ir Nervu.

Nuga-Tone priduoda gyvybę jaknoms, pastiprin grobus teip, jog je tuštinase regulariškai. Atgaivin inkštus, išvara laukui nuodinies atmatas. Niera daugiaus gazu ir suputimu, niera smirdančio kvapo ar apvilkto liežuvio! Nuga-Tone duos Jums stebuklingą apetitą, giarą gruomulavimą, tvirtus nervus ir kietą pastiprintą miegą. Nuga-Tone sustipris kraujo ir pagerins cirkulavimo jo, priduos raudonumo veidui ir žibumą akiems! Nuga-Tone padara tvirtus, rustus vyrus ir sveikesnes ir puikesnes moteres. Nuga-Tone netalpin sayyj jokiu nuodėmu ar daromu paprotę vaistu. Sudėti jie yra parankiam pundelei. Yra apvilkti cukrum, priimno skonį ir vartuoti galema be jokio neparankumo. Bandyk juos. Rekomenduosi visiems sava pretelems.

MUSU ABSOLIUTIŠKA GVARANCIJA: Prekė Nuga-Tone yra vienas ($1.00) doleris už bonkute. Kožna bonkute talpina devynios dešimtys (90) pikiuls, arba vieno menesi gydymo. Galėte pirkti šešes bonkutes, arba šešius menesius gydymo už penkius ($5.00) dolerius. Imk Nuga-Tone per dvidešimt (20) dienu ir jeigu ne busi užganedintas pasekmip, sugrąžink bonkute ir pilsus, o mes umai sugrąžisime jusu pinigus. Negalite prapuldyti vieną centa. Mes įmame riziką. Nuga-Tone yra pardavinejamas visose aptiekose tomis pačioms išlygomis ir tą pačia garantija.

PRISIUSK SAVA PASTELIAVIMO ANT TUO KUPONA.

National Laboratory, L. 27 — 1018 So. Wabash Ave., Chicago, Ill.

Gerbiamieji: Idedu čionais $..... ir meldžiu prisiusti man ..... bonkutę Nuga-Tone.

Vardas ir pavardė.....

Gatvė ir numeris.....

Miestas..... Valstija.....

Lietuviai Amerikoje

WORCESTER, MASS.

Socialistų prakalbos po policijos buože.

Gegužės 10 d. Lietuvių Salėje buvo surengtos prakalbos social-demokratų atstovui Bieliniui. Kadangi Worcesteryj jokio gyvo socialisto nėra, tai tos prakalbos buvo surengtos kelių. Trockio tovariščiai tai pajutę vieni rengėsi atakuot "social-buržujus," antri gi rengė Butėnui ir Šaliniutei išleistuvių koncertą. Tad žmonių prisirinko nedaugiausia į viršminėtas prakalbas: Apart Bielinio, So. Bostono Jurgio ir Neviacko, beja policmono, buvo keliatas ir taip žmonių. Iš Bielinio kalbos buvo galima suprast, kad apart jųjų, social-demokratų, tai nėra nei vienos partijos, kuri užstotų valstiečių reikalus. Nors mums visiems yra žinoma, kad Valstiečiai Liaudininkai yra daugiausia pasidarbavę Lietuvos Steigiamam Seime, vesdami kovą su pragaištinga klerikalų politika, bet dr. Bielinis jųjų visai nei nėjo tik vis gyrėsi, kad jie, s.-d., tik vieni kovojo priešais klerikalų juodą politiką. Bet kada buvo paklaustas kodėl s.-d. priešinasi žemės reformoms, butent išdalinti žemes bežemiams ir mažažemiams, tai jis atsakė, kad tai yra netiesa. Vėliau prisipažino, jie, s.-d., norėjo, kad butų dalinama dvarai bežemiams, tik ne visi. Gal kaip-kuriuose norėjo įvestyti popieros dirbtuvę, su kurios reikalais "Keleivio" Jurgis važinėjo Lietuvoje ir čia šėrus pardavinėjo po Ameriką.

Šiaip Bielinio kalbos turinys buvo pašvęstas daugiausia Trockio tovariščiams. Bet tie iš kampų pradėjo vaišint kalbėtoją biauriais žodžiais: kraugerio, buržujaus, uodega ir tt.

Čia tai drg. Bielinis turėtų padėkavot savo draugams už išauklėjimą tokių elementų, kaip šiandieniniai musų bolševikai. Juk tai yra Neviacko, Michelsono ir Co. auklėtiniai, nes čia keleri metai atgal jųjų buvo pirma vieta ir tie patys biaurųs žodžiai, kuriais jus vaišina šiądie, buvo drabstoma ant kitų žmonių, jiems nepatinkamų. Ir šiądien dar matosi "Keleivyje" atkartojami tie patys žodžiai ant tų partijos žmonių, kurie nepučia su "Keleiviu" į vieną dudą ir neperina paliokų vištukų.

Drg. K. Bielinis turėtų pasakyt savo vienminčiams, kad jie liautųsi taip darę ir kad savo leidžiamus laikraščius padarytų laikraščiais, o ne pliauškalų lizdais.

Bet tas turbut jau pervėlu, nes žmonės randa šiądie geresnes partijas ir rimtesnius žmones, su kuriais galima susikalbėt kaipo su žmonėmis. "Keleivis" ir Co. gali susišaukti ir visus social-demokratus iš Lietuvos, bet jau jam tie laikai negrįš, kurie pirmiau buvo. Žmonės, kurie nori kovot prieš juodąjį internacijonalą, spiečiasi prie A. L. T. Sandaros ir didina josios eiles. Čia kartu dirbdami dirbsime naudingą darbą sau ir tautai. Gi revoliucijas tegu Michelsonas su Jurgiu skelbia.

Akuku.

ANSONIA, CONN.

Įvyko prakalbos gegužės 8 d. bažnytinėj svetainėj. Kalbėjo g. Žmuidzinavičius. Publikos neskaitlingai buvo susirinkę — priežastis tame, kad čia dvejas prakalbos buvo prieš atsilankymą gerb. Žmuidzinavičiaus. Nors nedaug publikos buvo prakalbose, visgi yra gerų žmonių, kurie atjaučia tėvynę ir nesigaili aukuoti savo sunkiai uždirbtų centų. Buvo surinkta aukų Vilniaus atvadavimui. Aukojo sekanti: Kun. Jankauskas $5.00. **Po $1.00:** J. Žemaitis, J. Kiriliauskas, P. Kanapeckas, J. Panulaitis, J. Grumuldis, K. Cibulskis, J. Mikelionis, A. Stasaitis, O. Čiuplinskienė, A. Balčiunas, M. Bujanauskienė, A. Ulevičia, J. Marciulionis, A. Baranauskas, J. Krikčiunas, P. Dilaitis, T. Jauga, J. Šeluvėjus, Y. Šepinskas. Smulkių aukų surinkta $3.22. Nuo įvairių veikimų buvo užsilikę pas iždininką Tamą Čiuplinską $40.00. Tuo kartu žmonės nutarė tuos pinigus paaukuoti Šauliams atvadavime Vilniaus. Viso kartu $67.22.

Pranas Dilaitis.

TAMAQUA, PA.

Gegužės 7 d. įvyko p. D. Sleževičienės prakalbos Bellas svetainėje. Publikos labai mažai susirinko, bet pasekmės buvo neblogiausios, našlaičiams. Sekančios aukos:

X.X.X. $10.00, SLA. 204 kuopa $9.00. **Po $5.00:** Kazys Zamaras, A. Šimanskis, Y. K., A. Venckus, Uršulė Petrikienė. **Po $2.00:** Veronika Kemzurienė, Ona Yarmalienė, Petras Biskis. R. Šestakauskienė $1.60, K. Černauskienė $1.25, J. Mikalauskas $1.50. **Po $1.00: P. B. Bellas, J.** Butkevičius, M. Seiliuvienė, Elena Petrauskienė, Ig. Daraskevičius, J. Džiogis, Juozas Urbanavičius, Mrs. W. Burt, smulkių $5.55. Viso $67.90.

Jonas Kemzura.

P. S. Taipgi svetainė buvo paaukota pono P. B. Bellas.

WORCESTER, MASS.

Atėjus pavasario gražiajam orui, kiekvienas bėga iš savo grįtelės apsidžiaugti gamtos dovanomis — pavieniai ir draugijos, kliubai. Ir "Aušrelės" draugija baigdama žiemos sezoną, surengia porą vakarų. Gegužės 13 d. mažesnysis choras surengė labai puikų koncertą, kuris pavyko labai gerai. Reikia pripažinti garbę gerb. vedėjui J. Dirveliui už jo triusą.

Antras perstatymas įvyks gegužės 26 d. "Fathers Matheos Hall," 100 Green St. "Gegužės Karalaitė" ir šokiai — balius. Čia ir jaunųjų skyrius išpildys programą su dideliu veikėju J. Kamanduliu, kuris užima režisieriaus rolę. Tikimės daug publikos turėti. Dabar jau pastebima, kad tikietų pardavinėjimas eina visu smarkumu.

Toliaus merginų skyrius darbuojasi ir žada parengti daug vakarėlių ir šokių ant tyro oro prie ežero Kliubo vasarnamyj "Bungalow." Kliubėčiai pažadėjo leisti naudotis kaipo atlyginimą už Aušreliečių dalyvavimą Kliube ir prijautime.

Pasibaigus parengimams viduje bus pertrauktas mokinimas ant poros mėnesių vakacijoms. Tuo pačiu laiku rengiama gegužinė — piknikas "privatiškas," kur turės progą draugiškai pasilinksminti ant tyro oro. Prie progos karščiams užėjus žadama turėti ekskursiją ir į marias pasimaudyti.

Vaikinai ar merginos norintieji dalyvauti sykiu su Aušreliečiais malonėkite prisirašyti ir padėkite dirbti sunkų darbą — sklesti dailę tarp darbo žmonių ir tarpe lietuvių.

Pavasaris.

CHICAGO, ILL.

Meldažio Svetainėje geg. 8 d. Švietimo Draugijos prakalbos ir koncertas pusėtinai gerai buvo atliktas. Publikos neką daug buvo, tačiaus žmonės buvo gerai užganėdinti.

Iš dainininkių ir artistų ėmė dalyvumą p-lės Ona Krasauskaitė ir Day Malo. p-lė Krasauskaitė užsitarnavo nuo publikos daug aplodismentų, nes jinai labai gerai atliko savo dainavimą. Jinai yra da jauna dainininkė, tačiaus ji gali gerai dainuoti; ją jau dabar galima lyginti dainavime su Chicagos geriausiomis dainininkėmis. Labai pagirtina, kad tarp mus atsiranda daugiau talentuotų žmonių. Negalima stebėtis, kad p-lė Krasauskaitė bus musų lietuvių geriausia artistė. P-lė Day Malo taipgi atliko savo skambinimą puikiai. Jos paskirtieji dalykėliai buvo labai sunkus technikos atžvilgių, pagalios jinai juos skambino gerai. Taigi vakaro programas buvo pusėtinai puikus ir gerai atliktas. Galima iš to pasidžiaugti ir galim ačiu tarti artistėms už jų puikų atlikimą.

Tarp kitų kalbėjo studentas B. F. Kubilius, kurio prakalba pusėtinai buvo nutikus. Jis kalbėjo temoje: "Reikia mums organizuoties." Jis priparodė, kad reikia mums daugiau remti pažangias draugijas, įpatingai Sandarą. Jis ragino publiką, kad visi priklausytų prie tų organizacijų, kurios mums atneša kulturą ir apšvietą, o tada mes atsieksime savo tikslą.

Abelnai kalbant, vakaras buvo visu kuo turtingas, ir naudingas lietuviams. Jei mes tokių vakarų daugiau turėtume, galima daug daugiau atsiekti linkui kulturos ir apšvietos. Kaip tik atitinka Švietimo Draugijai šviesti lietuvius. Taigi, gerbiamieji, remkite ją savo atsilankymais.

Tenbuvęs.

NEW BRITAIN, CONN.

L. Šelpimo Komiteto fėrai pavyko gerai ir gryno pelno duos apie 400 dol., kurie bus pasiųsti į Lietuvą šauliams. Nors tomis pačiomis dienomis musų klerikalai turėjo savo fėrus bažnyčios naudai, bet pasekmes turėjo blogas ir šiandieną nuleidę nosis vaikščioja — tai pasekmės prieš tautą eiti! L. N. Varpo draugija turėjo keletą parengimų. Buvo suloštas "Valkata," keturių veiksmų drama. Fėruose sulošė "Saliamono Sapnas." 6 d. turėjo koncertą, kuriame dalyvavo J. Butėnas. Reikia pažymėti, kad Varpo choras gerai išlavintas, visi parengimai kaip iš dailės taip ir finansikai pasisekė gerai. Garbė Varpiečiams, kad dirba dailėje.

Pas mus lankėsi kun. Bražys tautiškos bažnyčios. Rengiasi tverti naują parapiją. Kiek teko girdėti, tai daug žmonių pilnai sutinka dėtis prie naujos parapijos. Matysime, kas bus toliau.

Šnipas.

CHICAGO, ILL.

Bendrovės "Rubas" susirinkimas.

Gegužės 11-tą d. Meldažio svetainėje įvyko Amerikos Lietuvių Rubų Išdirbimo Bendrovės "Rubas" dalininkų visuotinas susirinkimas. Nors tą vakarą lietus lijo, vienok susirinko nemaža akcijonierių dalis. Kadangi buvo žinoma, jog dalyvaus susirinkime ką tik sugrįžęs iš Lietuvos B-vės pirm. J. Gudžiunas ir pagelbininkas pirm. K. Mačiukas, tai laukė su žingeidumu atidarymo susirinkimo ir parvežtų iš Lietuvos raportų išgirsti.

Iš valdybos raportų paaiškėjo, kad Bendrovė yra nuveikus didžiai svarbų darbą Lietuvoj praeitais metais: turi įsteigus Kaune vieną iš didžiausių rubų siuvimo fabriką Lietuvoj, kuriame yra padirbami rubai visai Lietuvos kariuomenei, milicijai, valdiškiams, studentams ir kitiems piliečiams. Taipgi turi B-vė įsteigus nuosavą magaziną —krautuvę, iš kurios yra parduodami rubai į kooperatyvus ir kitas privatines krautuves po visą Lietuvą. Pasirodė, jog praeitais metais buvo pagaminta gatavų rubų apie keliatą dešimčių tukstančių kompletų. Nors prie vokiečių markių stagaus puolimo, buvo sunkus metai bizniui, vienok liko gerokai pelno iš rubsiuvyklos ir krautuvės.

Toliaus iš raportų paaiškėjo, kad Bendrovė turi įrengus elektros gaminimo stotį Tauragėj su moderniškomis mašinomis, kurios yra varomos vandens spaudimo jiega. Prie vandeninės jiegos šiais metais parsigabeno iš Vokietijos "Diezel Motorą" su aliejum varomą, kuris teikia apie 150 arklių jiegą. Tas motoras pristatytas prie elektros stoties ir bus naudojamas, jei atsitiktų sustoti vandeninėms trubinoms. Didžiausia elektros jiegos dalis sunaudojama šiame laike švietimui Tauragės miesto ir gyventojų, ir keliatos mažų dirbtuvėlių. Taipgi šį pavasarį pravesta elektros srovės vielos į Tauragės dvarą, už keturių kilometrų, kur bus sunaudota nemažai elektros jiegos.

Prie elektros stoties yra statoma linų audinyčia ir verpinyčia, kurios statybos darbas pradėtas praeitą rudenį. Gatavai tapo padirbtas cementinis pamatas audinyčiai ir suvežtos visos reikalingos statybai medžiagos, kaip tai: apie 5000,000 plytų, kalkių, cemento, ir kitos reikalingos medžiagos.

Galutinas pabaigimas statybos darbo prasidėjo šį pavasarį ir projektuojama galutinai įrengti audinyčią iki ateinančio rudens. Kiek suprantama, linų audinyčia bus dviejų augštų, su mašinomis apdirgančiomis į 8-nias val. 100 pudų linų. Prie tokios skalės reikės apie 250 darbininkų paleidus visas mašinas į darbą.

Toliaus buvo pateiktas sumanymas, kad visi dalininkai baigtų išpirkti likusias akcijas ir išleistus 7 nuoš. Vekselius. Tam sumanymui pritarė didžiuma dalininkų ir prižadėjo kiek kas gali nusipirkti akcijų ir paskolinti Bendrovei.

Kiek galėjau pastebėti po susirinkimo, dalininkai buvo patenkinti Bendrovės nuveiktais darbais ir džiaugės, kad Bendrovė "Rubas" nuveikė tokį didelį ir svarbų darbą Lietuvoj. Kaikurie net išsireiškė, kad "Rubas" tai vienutėlė Bendrovė iš Amerikiečių suorganizuota, kuri sugebėjo savarankiškai nuveikti tokį didelį ir iš dalies sunkų darbą, kuris turi svarbios reikšmės visai Lietuvos šaliai ir patiems Bendrovės dalininkams.

Dalininkas.

NEW BRITAIN, CONN.

Atsakymas V. Vazniui.

"Garso" 18 No. p. V. Vaznis, vadindamas Sandariečius melagiais, aiškiai pasilieka pats melagis. Sako, buk tai aš rašęs korespondenciją "Sandaros" No. 15 ir įžeidęs Vaznio asmenį. "Sandaros" No. 15 netilpo jokia korespondencija apie Vaznį — čia Vaznio prasimanymas. Toliau Vaznis sako, kad Dzukelis meluoja, bet ką meluoja, tai nė pats Vaznis nežino. Savo korespondencijoje jis mini kokius bonus, kad Sandariečiai nepirkę. Tą tai jis meluoja: Sandariečiai pirko daugiau bonų, negu klerikalai šioj kolionijoj.

Kas link Klaipėdos šelpimo Komiteto laikyto susirinkimo kovo 25 d. — kam ponas Vaznis mano žodžius atkartoja, jeigu mane vadini melagiu? Pats prisipažįsti, kad reikalavai tame susirinkime, kad pinigai butų siunčiami per atstovybę, bet kada Komitetas nesutiko, tąsyk atsisakė dalyvauti ir atstovauti S. L. R. K. 109 kuopą. Taipogi tamista meluoji, kad jusų antras atstovas nepritarė minėtam Komitetui — jus atstovas pritarė ir net lankė ir antrą L. Š. Komiteto susirinkimą, bet tik tada atsisakei dalyvauti ir atstovauti pareikšdami, kad jusų kuopa nerems minėto Komiteto ir atšaukėt savo atstovus.

Taigi Tamsta, norėdamas kitus vadinti melagiais, pasilieki pats melagis, meluodamas per savo partijos klerikališką laikraštį ir rašydamas visokius šmeižtus ant Sandariečių. Dar turiu tamistai priminti, kad dabartinis Komitetas po vardu

AR JUSŲ KUDIKIAI MAITINAMI TINKAMAI?

Musų Suvienytos Valstijos yra apstumo žemė, o vienok nuo trijų iki penkių milijonų Amerikos mokyklos amžiaus vaikų yra nedapenėti ir nedamaitinti. Jokis vaikas turįs savo valgimuose užtektinai pieno, negali kentėti nedapenėjimą. Tikrenybėje apie trys ketvirtadaliai vaiko valgomų valgių turi turėti pieno savyje.

Dabar yra laikas apsaugoti jusų vaikų sveikatą kadangi mainosi metų laikas. Pridėk Eagle Pieną prie jų valgių tuoj. Duok jiems du šaukštu Eagle Pieno, atmiešto trimis ketvirtadaliais puoduko ledu šalto vandens kasdieną, paryčiais ir pavakarėje.

Nėra jokios abejonės apie pasekmes, kurias gavo šimtai tukstančių Europejinių motinų vartojant Eagle Pieną kaipo maistą kudikiams. Eagle Pienas yra grynas pienas ir cukrus tinkamai sumaišytas ir labai lengvai suvirškomas net opiausių kudikių. Gydytojai rekomenduoja ir išrašo jį motinoms, kurios negali pačios savo kudikių žindyti.

Jei jusų kudikis neauga į svorį, erzinasi ir naktimis nemiega, gali buti jusų duodamas jam maistas netinka. Pabandykite Eagle Pieną, maistą, kuris išauklėjo daugiau kudikių negu visi kiti. Jis parduodamas sterilizuotuose induose ir yra visados šviežias bei švarus.

Mes jusų kalboje esame atspausdinę instrukcijų kaip prirengti Eagle Pieną kudikiams visų amžių. Jei nori šitų instrukcijų, išpildyk kuponą ir pasiųsk mums šiandien.

THE BORDEN COMPANY
Borden Building, New York

KUPONAS
Pažymėk kryželiu ko nori
Penėjimo Kudikių
Instrukcijos Knygą
Vardas .....
Adresas ..... (Lith.

"Lietuvos Šelpimo Komitetas," kur didžiuma Sandariečių, darbuojasi, jau surinko daug aukų, berods virš $500.00 ir pasiuntē Lietuvos šauliams ginti tēvynę Lietuvą, netaip, kaip tamista sakai savo korespondencijoj "Garso" No. 18, kad Sandariečiai renka piningus savo partijos reikalams.

Sandariečiai, jei renka pinigus savo partijos reikalams, tai neprisidengia kitų vardais arba nesunaudoja tų pinigų, kurie yra renkama šauliams. Kada Sandariečiai renka pinigus partijos reikalams, tai viešai paaiškina visiems, kam yra aukos renkamos, netaip, kaip jus, klerikalai, darote su savo Tautos Fondu ir kunigēliai, kurie važinēdami skelbē, kad renka kokiems kraštams vaduoti arba "Jēzaus Vaikeliams", o paskui surinkę pinigus suvartojat savo partijos reikalams, kitaip sakant — kunigų politikos reikalams. Aš manau, bus dabartēs tamistai aišku, kas melgis ir kas melagingai elgiasi, lai visuomenę sprendžia.

Dzukelis.

AUKOS L. M. G. KOMITETUI.

Detroit, Mich.

Surinkta prakalbose, bal. 3 d. 1923 m. Lietuvių Svetainēje:

Dr. J. Jonikaitis $56.00; Kaz. Maiga $40.00; Kaz. Arman $20,-00; Ad. Trimirka $12.00; Jonas Laukonis $11.00; A. Maigienē $10.00; Marē Arman $10.00; Veronika Matuzienē $10.00; L. Gasparavičius $10.00; K. Šnuolis $6.00; T. Jurēnas $5.00; T. Overaitienē $5.00; S. Maiga $5.-00; F. Tamosunas $10.00. **Po $3.00 aukojo:** P. Kaušius, J. Šiurpus, M. Strazdienē, A. Skiparis, J. Butautis. **Po $2.00:** S. Svederskienē, F. Spaitis, L. Kasparavičia, J. Palionis, K. Gauronskis, J. Kibartas. **Po $1.00:** A. Sližys, L. Vinaitis, J. Bertnikaitis, K. Klemerauskas, V. Overaitis, U. Kaselionienē, P. Kučinskas, J. Kučinskas, Peslys, B. Tamašauskienē, Sližienē, A. Armonas, V. Aranavičius, V. Gumbris, A. Kunčaitis, J. Dombrauskas, Lietuvis.

Viso $254.00. Smulkių ir įžangos likučių $17.00, SLA. 21 kp. $28.11, ALT. Sandaros 29 kp. $5.00. Viso Detroite $304.11.

Grand Rapids, Mich.

Surinkta prakalbose, bal. 4 d. 1923 m.

M. Kučinskas $10.00; A. Bernotas $5.00; P. Graičaitis $6.50; J. Kirvelis $4.00.

Po $2.00 aukojo: E. Metelionienē, M. Bučinskas, L. Graičaitē, M. Aleksiunas, P. Grigalius.

Po $1.00: K. Sutkaitis, K. Krajackas, J. Matelionis, A. Dubinikas, S. Naudzius, O. Bačauskienē, K. Pašluosta, K. Nabailius, J. Bračiulis, P. Krajackas, A. Baltrušaitienē, A. Jasokunas, smulkių $5.00. Viso Grand Rapids'e surinkta $53.00.

Cleveland, Ohio.

Surinkta prakalbose, vakarienēje ir lankant biznierius:

Jonas Rameika $30.00; A. B. Bartaševičius $15.00; J. V. Mitchell $10.00, Tadas Neura $10.-00, Ant. Ališauskas $10.00, "Birutēs' Duonkepykla $10.00.

Po $5.00 aukojo: Kazys Butkus, Baltrukoniai, Ig. Usevičius, K. S. Karpavičius, S. Stankevičius, A. Bartkus, A. Čerkesas, A. Janilionis, A. Lapinskas, A. Grigienē, J. Leškevičius, Slavinskas, P. ir B. žiuriai, J. Plerpa.

$3.00 aukojo T. Šimkunienē.

Po $2.00 aukojo: Marē Ališkienē, Elena Grigiutē, J. P. Garmus, O. Kaminskienē, A. Žukas. S. Zaborskis.

$1.50 aukojo Aržuolaitienē.

Po $1.00 aukojo: M. Švarpa, S. Vidugiris, K. Baltakis, Juozas Alekna, Ora Balčiunienē, J. Aidukis, K. Grigalius, B. Jankauskienē, M. Millerienē, A. Jankauskas, P. Vasiliauskas, V. P. Banionis, Z. Vasiliauskas, Maziliauskas, Tamošiunienē, J. Bernotas, J. Miščikas, Maziliauskas, Wm. Mileris, M. Senukas, J. Mikolajunas, J. Alekna, Dr. J. Šemoliunas, J. S. Šukys, Alb. Miliauskas.

Vietinis L. M. G. Komiteto skyrius $11.00. Viso $250.00.

BENDRADARBĒS.

Pasižadējo sudaryti L. M. Globos Komiteto skyrius ir nuolatos remti L. M. G. Komiteto prieglaudas darbu ir aukomis sekančiose vietose:

1. Boston, Mass. A. L. T. Sandaros kuopa, ir p. Ivaškevičienē.
2. Brooklyn, N. Y. —jau susidarē L. M. G. Komiteto skyrius, No. 2.
3. Chicago, Ill., susidarē L. M. G. Komiteto Skyrius No. 1.
4. Cleveland, Ohio. —p-lē Julē M. Baltrukoniutē, 2112 St. Clair Ave., ir p. B. žiurienē, 2186 E. 70-th Street,
5. Detroit, Mich. p. Veronika Matuzas, 1235 Caniff Ave.
6. Scranton, Pa. — p. K. A. Garmus, 1102 Pierce St.

Visas aukas siųskite Lietuvos Moterų Globos Komiteto vardu į Baltic States Banką, kur yra Komiteto čekių sąskaita. Adresuokite: Lietuvių Moterų Globos Komitetas, 294 Eighth Ave., New York, N. Y.

Pačios L. M. G. Komiteto atstovēs persiunčia Lietuvon pinigus savo čekiais. **K. V.**

PADĒKOS ŽODIS.

SLA. nariai visados gyvai atsiliepia į savo brolių šauksmą iš užjurio. Lietuvos įstaigos ne kartą yra gavusios gausios pagalbos iš Susivienijimo, taip iš jo seimų, taip ir iš kuopų.

Pirm poros sąvaičių L. M. G. Komitetas išsiuntinējo savo atsišaukimus visoms SLA. kuopoms, — ir jau pradējo plaukti aukos Lietuvos našlaičiams.

Pirmutines aukas prisiuntē:

SLA. 311 kuopa iš Frankfort Heights, Ill., per p. Antaną Radziuną, P. O. BOX 146, $7.50.

VII-tasis SLA. Apskritys, per Simoną Paukštį, 39 Hillside ave. Edwardsville, Pa. $25.00. Viso $32.50.

Ačiu jums, prakilnios širdies broliai ir seses, kad nepamirštate nelaimingųjų Lietuvos našlaičių!

L. M. G. K. C. Vald. Narēs.

KREIPDAMĒSI Į BILE ĮSTAIGĄ, FIRMĄ AR ŠIAIP BIZNIERIŲ, PAŽYMĒKITE, JOG SUŽINOJOTE "SANDAROJE."

T. M. D. Reikalai.

Visus raštus, korespondencijas ir straipsnius TMD. reikalais reikia sųsti redaktoriaus V. Širvydo, 193 Grand St., Brooklyn, N. Y. vardu ir adresu.

SIULO LEISTI RUSŲ ŽODYNĄ.

Literatinē Komisija gavo sekamą laišką iš Lietuvos, nuo p. Stasio Dabušio:

"Gerb. Tēv. Myl. Dr-ja!— Šiandie netyčia gavau pamatyti Švietimo Ministerijoje jusų išleistą p. J. Chmieliausko surengtą "Kulturos Istoriją," o pas vieną musų poetą, to paties sulietuvintojo, "Technikos Stebuklus" — ištikrųjų, technikos stebuklai, leidimo šedevrai, tos jusų knygelēs!

"Buvusis "Vyčių" redaktorius, mano draugas Zujus, be to, man pasakojo, kad jus esat kapitalingi ir tik jieškote ko gero išleisti. Aš nuo 1919 metų rengiu lietuvišką-rusišką žodyną. Jau bent vieną tomą, kokio 1000 puslapių, tokio formato, kaip kad jusų leidiniai, surengęs esu pabaigtinai, tik nešk į spaustuvę, surink ir kišk į mašinas. Per metus galima butų atspausdinti. Tai butų dar tik raidēs a, b, c, č ir d, o kitas per dvejetą, trejetą metų irgi pabaigčiau. Aš, kiek laiko dirbau prof. K. Bugos žodyne jo padējēju, bet, matydamas, kad mano žodyno dar negreitas bus galas, dirbant ką kitą, visai išsimečiau iš Ministerijos ir atsidējau tik saviškam. Nors ne visai pasisekē atsidēti: Kaune gyventi brangu, o dar prie savęs turiu seserį (leidžiu į gimnaziją), tai ir gyvatai reikia užsidirbti. Taigi priverstas esu taisinēti liet. raštų kalbą ir pats kai-ką versti (dabar "Švyturio" leidējų bendrovē leidžia mano Gogolio geroką tomą vertimų, ir tuoj atiduosiu, turbut, jiems, Kraševskio "Kryžeiviai." Be to musų poetai-menininkai— V. Krevē, K. Binkis, ir kt.— įkalbino išversti jiems Luvro prof. Sal. Reinako "Apoloną, visuotinąją plastingojo meno istoriją," su 650 paveikslų.). Visa tai atitraukia mane nuo žodyno darbo, o be žodyno ir jie patys menininkai rašytojai sako, kad mes negalim buti kaip be oro, kaip žuvys be vandens. Prof. Bugos dar milžiniškesnis žodynas. Jį leis kada nors Ministerija, nes ji ir jojo bendradarbiams ir pačiam redaktoriui apmoka algą. Jojo bus tik lietuviškas žodynas, o mano lietuviškas-rusikas, paskui reiks padaryt iš jo ir rusiškai lietuvišką, su pavyzdžiais sakiniais iš gyvosios kalbos ir iš įvairiausių, net senų seniausių, raštų. Nei vieno žodžio neįdēsiu be kirčio (akcento). Pagalvokite! Tēvynei tikrai didelį darbą atliktumēte. Su kokiais dviems tukstančiais dolerių galima butų šiandie pat pradēti spausdinti. Lietuvoje ir litų nēr ir tokių piningingų leidējų; (atsiranda tik mažesniems dalykams). Man atsilyginimas butų tik 15 nuoš. bruto kainos. Gyvent turēčiau gauti iš karto kas mēnuo po 50 dolerių, nors išlaidų ir daugiau turiu. Bent vieną tomelį pabandykite išleist, pamatysim ar neištvarstys ant nagų. Žodynų dabar visi klausinēte klausinēja!

Su pagarba

Dabušių Stasys.

PRIERAŠAS: Pigiausia spaudinti butų Vokietijoje. Už 75 milijonus markių (apie $2,000) čia galima gerokas knygas išpyškinti, juoba, kad žodynas bus skiriamas Lietuvai, ir iš Amerikos butų brangu pargabenti. Gaila, kad jusų knygų negalima nusipirkti Lietuvos knygynuose, o iš viršelių nematyt kiek jos kainuoja Amerikoje. Beto ir nesiskelbiate, kurių knygų turite išleidę — galbut turite katalogēlį, prašyčiau atsiųsti. "Kulturos Istorijos" labai daug išpirktų Lietuvoje."

(Dedame p. Dabušio laišką, kad parodžius apie rašytojų sąlygas Lietuvoje ir kad TMD. nariai iš jo maž gautų kokių sugestijų kaip pagelbēti literaturos darbui ir TMD draugijai Lietuvoje ir Amerikoje. Red.)

Pakirpti plaukai ir pleiskanos nēra maloni kombinacija. Tos nešvarios baltos pleiskanų lupynos sunaikina gražiausius kiekveno plaukus.

Ruffles

yra mirtinu priešu pleiskanų. Tik kelis kartus panaudojus jas iš galvos visiškai pranyks pleiskonos. Palaikymui sveikos galvos odos ir gražių žvilgančių plaukų, naudokit *Ruffles*.

Kaina 65 centai aptiekose, arba už 75 centus prisiunčiame tiesiai iš labaratorijos.

F. AD. RICHTER & CO.
104-114 So. 4th St. Brooklyn, N. Y.

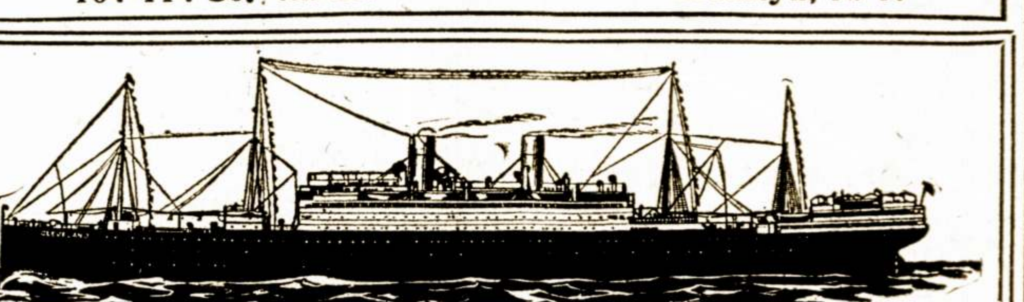

KELIAUK LIETUVON IR IŠ LIETUVOS PER VIENYBĒS AGENTURĄ

VIENYBĒ parduoda laivakortes ant visų greitų laivų ir parupina keleiviams rekalingus popierus grįžimui Amerikon. VIENYBĒ prigelbēs jums atsiimti savo gimines iš tēvynēs ir suteiks reikalingą patarnavimą kelionēs reikaluose. VIENYBĒS Agentura siunčia pinigus į visas svieto dalis; parduoda čekius, draftus ir išmoka pinigus kablegramomis Lietuvoje. Reikalauk Vienybēs Kelionēs Knygelēs kurioje rasite aprašytą kelionēs reikalus ir smulkiai nurodyta kaip galima atsiimti gimines iš Lietuvos.

Kelionēs Knygelē visiems Dovanai.

Adresuokite: VIENYBĒ
193 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

Lietuviška Aptieka

Jeigu norite teisingų vaistų ir nužemintom kainom, tai visada eikite ant 100 Salem St., kur rasite visokių Amerikos vaistų ir Europiškų ir visokių lietuviškų šaknų.

Mes laikome užtikrintas gyduoles nuo visokių ligų, kaip tai: nuo galvos skaudējimo, nuo užsenējusio reumatizmo, nuo nusilpnējimo strēnų, kraujo valimui, nuo uždegimo plaučių, nuo kosulio ir visokių kitų ligų. Taipgi turime nuo visokių slaptingų ligų ir geriausius patarimus suteikiame, nuo patrukimo del vyrų ir moterų. Atsiminkite, jeigu pirksite pas mus, sučēdysite pinigus ir sveikatą. Ateikite visada pas mus, o mes jums patarnausime kuogeriausiai. Pašaukiame geriausius daktarus per telefoną visai uždyką.

H. CABITT.
100 SALEM STREET, BOSTON, MASS.

KAS NORITE SUŠELPTI SAVUPSIUS LIETUVO

KAS NORIT SUŠELPTI SAVUOSIUS

NAUDOKITĒS MUSŲ PATARNAVIMAIS. Mes siunčiame ir greitai išmokame Lietuvoje pinigus LITAIS, arba DOLARIAIS; išmokējimus atliekame Lietuvos Bankuose ypatingai per LIETUVOS KREDITO BANKĄ, Lietuvos Paštuose ir Valstybēs Iždinēse. Darbas atliekama greitai, teisingai ir žemiausiu, negu bile kur kitur, kursu. Persitikrinkite!

Parduodame laivakortes iš Amerikos Lietuvon. Partraukiame iš Lietuvos gimines.

Padarome visokius notarialius raštus. Teikiame dykai visokias informacijas, laiškais ir per musų leidžiamąjį sąvaitinį laikraštį "DIRVĄ." Visais reikalais kreipkitēs:

"DIRVA"
7907 Superior Avenue, Cleveland, Ohio.

SUSIVIENIJIMAS LIET. AMERIKOJ

DIDŽIAUSIA LIETUVIŲ APDRAUDOS IR PAŠALPOS ORGANIZACIJA SUVIENYTOSE VALSTIJOSE, KURIOS TURTAS ARTI $500,000.00.

Nuo susiorganizavimo iki šiam laikui išmokēta $248,587.80 pomirtinių. Pašalpų išmokēta $247,687.15.

SLA. kuopos randasi visuose didesniuoe miestuose. Nariai priimami nuo 18 iki 50 m. amžiau. Visi nariai gauna laikraštį "Tēvynę" dovanai ir taipgi gauna SLA. išleistas knygas už pusę kainos.

Pomirtinēs skyriai — $150, 300, 600 ir 1,000.
Pašalpos skyriai — $6.00, 9.00, ir 12.00 į sąvaitę.
platesnių informacijų kreipkitēs šiuo adresu:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA.
307 W. 30-th Street, New York, N. Y.

NAUJIENOS

Pirmas didžiausias ir geriausias dienraštis pasaulyje.
NAUJIENAS leidžia darbo žmonēs darbo žmonēms.
NAUJIENŲ Metinē Biznio Knyga ir Almanakas, 1923 m. su 20,000 informacijomis [illegible] YKAI tiems, kurie užsiprenumeruos NAUJI[illegible]AS.
NAUJIENŲ ka[illegible] me[illegible] Amerikoje $7.00. Lietuvoje $8.00.

NAUJIENOS
1739 S. HALSTED ST., CHICAGO, ILL.

Reikalingi Agentai.

Po visas Suvienytas Valstijas, visuose miestuose, pardavinēt garantuojamus nuo lytaus Rainkotus lietuvių išdirbystēs. Dabar sezonas, atsišauk tuojaus klausdamas informacijų. (21)

AMERICAN EAGLE GARMENT CO.
Biznio vedējas F. W. Tiknis
339 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

Tel. S. B. 2488.
DR. J.C. LANDŽIUS - SEYMOUR
Lietuvis Gydytojas.
Valandos 9-11 2-4 6-9.
506 Broadway,
SO. BOSTON, MASS.

LUCKY STRIKE CIGARETTE
GERIAUSI Cigaretai

PAIN-EXPELLERIS
JUMS PAGELBES!

Kuomet šaukiamasi Pain-Expellerio pagalbos, Skausmas greitai apgalima ir nesmagumai —pranyksta. Su pirmu žnyptelējimu reumatiško skausmo, nervus kratančios neuralgijos, kankinančio ir riečiančio į kruvą strēnų dieglio, tuojaus nusipirkite šito galingo ir patikētino šeimyninio linimento ir juomi ištrinkite skaudamas vietas. Tikrasis Pain-Expelleris turi musų INKARO vaisbaženklį. Visi kiti yra pamēgdžiojimais. Kaina 35c. ir 70c. aptiekose arba iš

F. AD. RICHTER & CO.,
104-114 South 4th St., Brooklyn, N. Y.

Pr. Žyvatas

Parduodu laivakortes, geriausių laivų kompanijų. Perku ir parduodu namus ir farmas (Real Estate). Apdraudžiu nuo ugnies namus, automobilius ir tt.
OFISO ADRESAS:

1836 N. Main St.,
Scranton, Pa.

Bell Phone: Oregon 0863-J.
Dr. Ignotas Stankus
1210 So. Broad Street
Philadelphia, Pa.
LIETUVIS DAKTARAS (gydo visokes ligas) IR CHIRURGAS (daro visokes operacijas).
OFISA VALANDAS:
Nuo 9 iki 11 A. M.
Nuo 2 ki 4 P. M.
Nuo 7 iki 8 P. M.
Nedeliomis Nuo 10 iki 3 P. M.

Tel. So. Boston 270.
DR. JOHN MacDONNELL, M. D.
Galima susikalbēti ir lietuviškai!
Ofiso valandos:
Rytais iki 9 val.
Po pietų 1 iki 3
Vakarais 6 iki 9.
536 Broadway, So. Boston.

Dr. Tessmer
DENTISTAS
306 Main St., Worcester, Mass. viršuj "Iver Johnson" krautuve
Patyręs dentistas prieinamos kainos. Atdara 9 A. M. iki 6 P.M. Nedēliomis 11 iki 12 P.M,
Tel. 3310 Park.

Dr. Paul J. Jakmauh
(Jakimavičius)
Priēmimo valandos: nuo 2 iki 3 val. po pietų ir nuo 7 iki 8 val. vakare.
509 Broadway, Kampas G St.,
So. Boston, Mass.
Telephone South Boston, 502

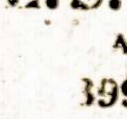

Išegzaminuojam akis ir pritaikom akinius.
H.S. Stone O.D.
Akių Specijalistas.
399a Broadway,
Tarpe E ir F gatvių, South Boston.

Vietos žinios.

"VELNIAS IŠRADĖJAS."

Pereitą sekmadienį, geg. 20 d., po pietų, Bostono lietuviai turėjo dideliausią pramogą — Broadway teatre, So. Boston'e, buvo pastatyta trijų veiksmų opera "Velnias Išradėjas." vadovaujant pačiam jos kompozitoriui, gerb. M. Petrauskui. Nors tos pačios dienos vakarą vargonininkas Karbauskas turėjo kokį "parengimą" pobažnytiniam sklepe ir tuomi atitraukė tam tikrą dalį žmonių, kurie nenorėjo eiti tą pačią dieną į du perstatymu, bet operos pažiurėti atėjo didelė minia — didžiausias lietuvių į vieną vietą suplaukimas, kokis kada nors buvo Bostone. Buvo daugelis atvažiavusių iš kitų miestų — tolimesnių ir artimų.

Perstatymas labai pavyko, ir atsilankiusieji ilgai neužmirš šio popiečio. Giesmininkai ir lošėjai gerai giedojo ir lošė, ir kad instrumentalę muziką atliko geriausieji Simfonijos muzikantai, tad opera visais žvilgsniais žavėjo atsilankiusius.

Belzebubo rolėje J. C. Navadauskas (bassas) pažymėtinai gerai giedojo ir lošė. Artojų Velnią gabiai atvaizdavo K. Kraučiunas, kurio ryškus tenoras mikliai lankstėsi ir ganadino klausytojus. Mildė Monikaitė Dukters (jaunamartės) rolėje buvo labai savo vietoje, ir jos skambus sopranas kuteno visų jausmus, švelniai ir tyliai niuniuodamas vienose vietose ir galingai pripildydamas visą svetainę, kur to reikėjo.

Kitos, trumpesnės, rolės gerai buvo atliktos sekančių artistų: Raštininkas — M. Biekša (tenoras); Ponų Velnias — J. Bulskis (tenoras); Valdininkų Velnias — J. Nauburis (tenoras); Bobų Velnias — V. Fededavičius (bassas); Artojas — N. Rastenis (tenoras); Boba (Artojo žmona) — A. Kalinauskiutė (altas); žentas — A. Bendoraitis (bassas); Uošvis — P. Apšiega (tenoras); Piršlys — A. Zinkevičius (bassas).

Nedainuojamas — kalbamasias — roles pagirtinai atliko: Močiutė — O. Palubeckienė; Senukas — A. Mockevičius; I Merga — O. Raulinaičiutė; II Merga — J. Čižiutė; I Vaikinas —A. Juodgudis; II Vaikinas — J. Palionis. Choruose dalyvavo Velniai, Ragaros ir Jaunimas.

Ne mažiau už solistus (tam tikrą publikos dalį net daugiau) užganėdino choro dainavimas. "Gabijos" choras tikrai yra pagirtinas. Reikia paminėti, kad visas perstatymas buvo globoje "Gabijos."

Niekad bostoniečiai neužmirš šios dienos — už dešimties metų ji jiems taip aiškiai stovės akyse, kaip šiandie.

NEVISADA GALI UŽSITIKĖT.

Geg. 18 d. Common sode buvo tokis atsitikimas.

Ant suolo sėdėjo žmogus, šale jo atėjęs atsisėdo kitas nepažįstamas su nedidele juoda valizėle.

—Karšta šiandie, ar ne? — pratarė tas, ką turėjo valizėlę.

—Taip — atsakė kitas.

—Bet jei tamista galėtum pažiurėti į šios valizos vidurį, tai karštis ir...

—Hm... — atsakė antrasis:— Kas tamsta esi?

—Kas, ar aš? Aš maniau, kad tu žinai. Aš esu tas, kuris turi vienatinį leidimą pardavinėti degtinę Boston'o Beacon Hill distrikte. Aš moku po $2 kas dien, bet, pasitikėk man, tas užsimoka.

Pirmiau sėdėjęs nepažįstamasis nusipirko biskelį gėrimo ir tarė:

—Ši yra blogiausia degtinė, kokią aš kada nors užėjau tarnystoje ar už tarnystos kaipo specialis degtinės gaudymo valdininkas Garrelt. Ir dabar Max Glyger, 35 Malden, labai yra galimas daiktas, kad teismas ryto atims nuo tavęs tą vienatinę privilegiją pardavinėti degtinę ant Beacon Hill.

Ir čia jau specialis agentas Garrett suareštavo jam pasigyrusį Glyger'ą.

20 NAUJŲ POLICMANŲ.

Vasaros mėnesiams pridėta 20 naujų policmonų daboti tvarką pamaryje Revere Beach. Daugelis jų bus su civiliais drabužiais. Jų užduotis bus daboti, kad nebutų išdykavimų ir degtinės.

Metinis Balius

Draugystės švento Petro ir Povylo, South Boston, Mass. Rengia 30-tą dieną Gegužės-May, 1923 m., Lietuvių Svetainėje, kampas E ir Silver gatvių, So. Boston, Mass.

Šis balius bus paskutinis pavasario laike, todėl viršminėta draugija kviečia visus: senus ir jaunus South Bostoniečius ir iš aplinkinių kolionijų, nes bus geriausi muzikantai, kuriuos pirmu kartu girdėsime South Bostone. Taipo-gi bus visokių užkandžių ir gėrimų, bus visokių kokių tik randasi South Bostone.

Balius prasidės 2 valandą po pietų ir trauksis iki vėlai naktį.

Ofiso Tel. S. B. 3520.
Namų Aspinwall 0581
Advokatas
A. O. ŠALNA (SHALNA)
Lietuvys Advokatas baigęs du universitetu Cornell University su A. B. ir G. Washington University su L. L. B.
"Darbininko" Name
(antros lubos)
366 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

PIKNIKAS!

Rengia D. L. K. Keistučio Draugija savo Darže,

OAKLAND GROVE E. Dedham, Mass.

Seredoje, Gegužės 30 d., 1923

(DECORATION DAY)

Šis Piknikas bus vienas iš linksmiausių, nes bus visokių skanių valgių ir gėrimų. Taipgi bus visokių pamarginimų su laimėjimais, butent: virvės traukimas ir kitokių. Visi atsilankykite, o linksmai laiką praleisite.

KELRODIS. Važiuojant iš Bostono, reikia paimti Eleveiterį ir važiuoti iki Forest Hill, nuo ten, paimti Washington Grove karą ir nuvažiavus išlipti prie Grove St. Čia pasitiks žmogus ir parodys vietą.

RENGĖJAI.

REIKALINGA

1) Jaunas vyras mokintis prie taisymo automobilių ir dirbti garage'je;

2) Jaunas vaikinas mokintis dirbti "real estate" efise, iš pradžios reikės dirbti tik prie paprasto ofiso darbo;

3) Mergina mokanti vartoti typewriter'į dėl pirmos klesos ofiso darbo.

4) Jaunas vyras, kuris turi ambiciją buti pardavėju automobilių ir visokių jo dalių, taipgi kuris supranta taisyti automobilius ir baterias.

Kurie nemokate amatą, bet norėtumėt mokintis ir galėtumėte duoti apie save gerą rekomendaciją, kaip tai, teisingumo ir tt bus labai pageidaujama susipažinti.

Norintiems dirbti darbas bus nuolatinis ir apmokamas pagal pilną vertę. Vartojantiems svaigininčius gėrimus nėra reikalas kreiptis.

A. IVAŠKEVIČIUS.

361 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Strand Valgykla

304 BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

Viršminėta Valgykla perėjo į Lietuvių rankas, tad kviečiame visus atsilankyti pas mus.

Patarnavimas geras, visados švieži valgiai ir pigi kaina. Sykį pas mus valgysit, tai visados norėsit užeiti.

Reikalyngi Darbininkai

50 patyrusių maliavotojų (penterių).
25 maliavojimo amato mokiniai.
1 gerai patyręs troko draiverys, ir apsipratęs su biznin.

Kaip galite greitai atsišaukite, nes darbas užtikrintas ir sąlygos geros.

SO. BOSTON HARDWARE CO.

317 Broadway, So. Boston, Mass.

Taipgi pas mus galima gauti visokių maliavų, stuboms popierų, vasarinių durų ir langų; pristatymas DYKAI.

Vienatinė Lietuviška Bostone

APTIEKA

Receptus sutaisom Europos ir Amerikos Daktarų.

Užlaikom visokius vaistus, nuo įvairių ligų. Taipgi visokias Šaknis, Žoles ir Žiedus. Tikra Lietuviška **Trejanka 50c.**

Prisiunčiame Vaistus ir per paštą.

Oficialiai įgaliotiniai Lietuvos "VAISTIJOS."

Jeigu kokių nors vaistų negautumet kitur, rašykit pas mus, mes turime. Atsakymui prisiųskite pašto ženklelį.

K. ŠIDLAUSKAS
Provizorius.
373 W. Broadway.
So. Boston, Mass.

MIKAS KORANAS

Real Estate and Insurance AGENTURA.

Mano agentura lietuviams yra gerai žinoma, nes kuris su reikalu kreipėsi pas mane, kiekvienam gerai patarnavau.

Tad reikale kviečiu kreiptis pas mane po nauju antrašu:

MICHAEL CORAN

179 Norfolk St.,
Dorchester, Mass.

Tel. Dorchester 7404.

AKIŲ SPECIALISTAS.

Silpnos akys sudaro didžiausią zmogui nelaimė. Ir kiek gyvenime beliktu vertės, jeigu akyse šviesa užgestų. Štai faktas: "Septyni žmonės iš dešimties turi dėvėti akinius." Ar jus tikrai žinote, kad jusų akys geros?

Jei akių silpnumas ar galvos skaudėjimas apsireiškia, kreipkitės į patyrusį akių specialistą

J. L. PASAKARNIS, O.D.
377a Broadway, cor. E St.,
So. Boston, Mass.

OFISO VALANDOS: 9 ryto iki 8 vakaro. Nedėliomis pagal sutartį.

Lietuvių Garage.

Parduodame visokius automobilius, dalis ir reikmenis (supples). Išrandavojame automobilius dėl pasivažinėjimo; ir užlaikome ekspertą mekaniką dėl sutaisymo mašinas.

PETRAS JAKIMAVIČIUS.
541 East Broadway,
South Boston, Mass.
Tel. So. Boston 51370.

LIETUVIS AGENTAS

Dirbu prie Front Room rakandų išdirbystės. Gavęs užsakymus, iš dirbtuvės tiesiai į namus pristatau už olselio kainą. Kreipkitės šiuo antrašu: (20)

JUOZAS SIDLEVIČIUS
124 Pleasant St.
Dorchester, Mass.
Tel. Dorchester 9346-W.

Ofiso Tel. S. B. 441
W. Newton 1463-W.

Lietuvys Advokatas

Veda visokias provas, kaip tai: civiliškas ir kriminališkas; padaro visokius dokumentus prie pirkimo ir pardavimo.

FRANAS J. KALINAUSKAS,
414 Broadway, S. Boston, Mass.
(Virš Prekybos Bendrovės).

AR ŽINOTE KAD

žinomas senas biznierius

ANTANAS NAUJOKAITIS

208 West Fifth Street, South Boston, Mass.

ATIDARĖ visokių produktų krautuvę, kaip tai Mėsos Markėtą ir Grosernia. Kviečia visus apielinkės lietuvius kreiptis su pirkimu maisto ir kitų smulkmenų, čia rasite geras prekes ir mandagų patarnavi-

HOLLIS FURNITURE CO.

791-793 Washington St., Palei Hollis St., Boston, Mass.

ATDARA PANEDĖLIO, SEREDOS IR SUBATOS VAKARAIS

Pataisymo Išpardavimas

KAD PADARYT VIETOS PERDIRBIMUI KRAUTUVĖS, MES ESAM PRIVERSTI AUKUOTI $75,000 VERTĖS RAKANDŲ, KURIUOS PIRKDAMI TAMSTOS GALĖSIT SAU SUTAUPYT 50%.

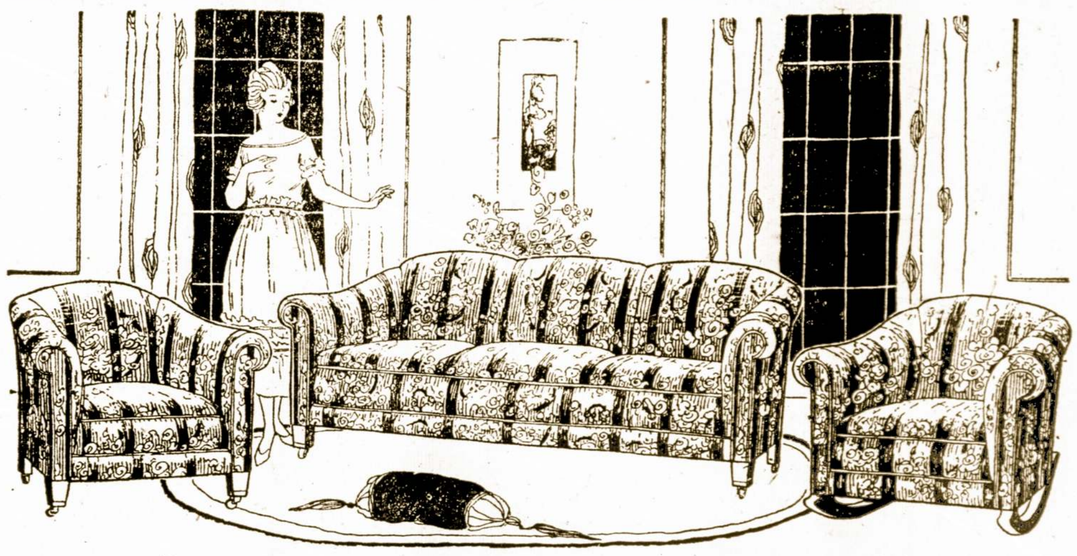

Rakandų grupė susidedanti iš trijų minkštai prikimštų daiktų, kurių sėdynėse įdėtos sprenžinos ir kiekvienas rakandas apdarytas su Velom ir kitais audeklais. Pirmiau buvo parduodamas už 50 nuoš. daugiau. Šitų grupių rakandų prekės apėmis yra nuo **$98 ir brangiau.**

Nendriniai vežimėliai — turime gerą rinkinį vežimėlių visokių madų ir spalvų. Parsiduoda už **$17.50** ir augščiau.

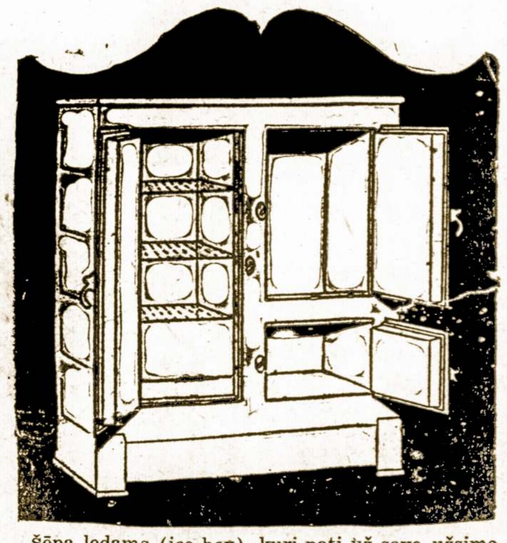

Šėpa ledams (ice box), kuri pati už save užsimokės sučėdydama jum ledą ir valgius. Parsiduoda **už $22 ir augščiau.**

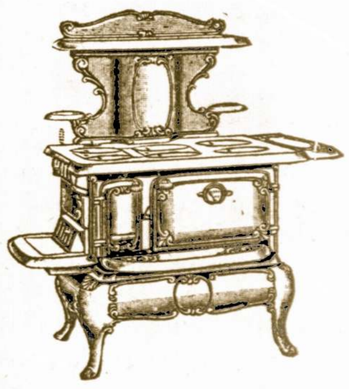

Paliravoti Pečiai keliose spalvose, ant kurių garantuojama geras kepimas ir virimas. Šį pečių yra lengva užlaikyti švariu. Parsiduoda **už $49 ir daugiau.**

Tamstos galite pirkti nuo musų rakandus ant lengvo išmokėjimo pagal savo išgalę. Ponas B. Cannes, kuris yra valdytojas šitos Krautuvės po antrašu 338 Broadway, So. Boston pardavinėjo rakandus per 22 metus ir dabar jam butų smagu susieit su visais savo pažįstamais po viršui pažymėtų antrašu. Taipgi užlaikom visokių naujausios mados lovų.